

DE VERBORGENHEID DER GODZALIGHEID

Over de ontvangenis van Jezus en Zijn nederdaling ter hel

Enkele brieven geschreven tot troost en bevestiging van de vergaderingen

te Providence chapel

En de CHAPEL in de Monkwelstreet

door

William Huntington

“En zonder twijfel, de verborgenheid der Godzaligheid is groot.” 1 Timothéüs 3:16

“En uit u zullen mannen opstaan, sprekende verkeerde dingen om de discipelen achter zich af te trekken.” Handelingen 20:30.

AAN MIJNHEER BENSLEY,

BOEKDRIJKKER TE BOLT-COURT, FLEET-STREET.

Waarde broeder in de Heere en in het vlees, geliefde Thomas!

Daar ik vroeger heb ondervonden, en ik het nu voor zeker houd dat u de zorgvuldigste en oplettendste drukker bent voor al uw klanten, zend ik u, mijn waarde Thomas deze papieren. Ik vertrouw dan nu ook, dat u bij terugzending ze goed droog en netjes zult inpakken. Dat u ook de nummers goed in orde zult stellen, goed op de tijd van verzending zult letten, en op alles beter acht zult geven, dan bij menig boekdrukker het geval is. En in dit vertrouwen verzoek ik u nu, om 's Heeren wil, dit geschrevene, woordelijk uit te geven, en wel zo woordelijk als u het van mij hebt ontvangen. Door een goddeloos mens, die in tegenspraak is met zaken, die mij zwaarder wegen dan lood, en die mij beter schijnen geschikt te zijn voor een aartsengel, dan voor een zondaar die aan zichzelf wanhoopt en die geen geleerdheid of bekwaamheden bezit, word ik gedrongen. "Maar door de genade Gods ben ik dat ik ben."

En daar de Heere mij schaapherder gemaakt heeft, moet ik de lammeren der kudde tegen iedere wolf in schaapsklederen verdedigen. Ik geloof dat beide mijn schild en beukelaar, de WAARHEID zijn en onder haar bescherming behoeft ik geen gevaar te vrezen, daar ons bevolen wordt te staan voor de waarheid. Indien u iets in deze bladen vindt, dat de heerlijkheid of de glans der waarheid schijnt te verduisteren, zeg mij dat. Breng uw tegenwerpingen in, en laat ze in een rechte weegschaal gewogen worden.

Ik ben mijzelf van mijn onbekwaamheid bewust; maar ik durf het vaandel van Christus niet te verlaten wanneer Zijn woord zo heftig wordt aangevallen, door zulk een hardnekkig, heerszuchtig, stoutmoedig, verhard, ongevoelig, opstandeling, verward, betoverd en hoogmoedig.

De man is geloof ik, geboren te Maidstone in Kent, en (tot mijn verdriet moet ik het zeggen) bij ons aangesloten. Het was met de grootste moeite dat hij zich ingang bij ons verschaftte, want ik was ten volle overtuigd, dat de Persoon, die zijn vermeende vader was, in waarheid niets van God kende. En deze zaak, met vele andere, heeft aanleiding gegeven dat het gevoelen, 't welk mij steeds nabij gebleven is, bevestigd werd, namelijk, dat niemand aan anderen kan verkondigen, wat hijzelf nooit heeft ondervonden; of met andere woorden, dat een kind des vleses, nooit de Geest Gods aan anderen kan bekend maken. Een kind der dienstbaarheid kan nooit in aanmerking komen, om een andere in vrijheid te stellen. Dit verklaart ons ook de Schrift. "Zoals de priester is, is ook het volk". En ten opzichte van vergaderingen is het even zo: „Zoals de moeder is, is haar dochter."

Mij is bekend geworden, dat er onder ons weinig gevonden worden, die met de zuurdeeg van die ellendige en gevaarlijke man doortrokken zijn. En daar u met ons huishouden verenigd bent, zou ik gaarne willen, dat u die tegenstanders leerde kennen, opdat wij onszelf van die oude zuurdeeg zouden kunnen reinigen, om een nieuw deeg te zijn.

Wat mij aangaat, ik hoop mij in dat werk nooit slap aan te stellen, want het wordt ons allen door de Heere zelf strikt bevolen en als een plicht opgelegd. Wij hebben lang gepoogd om de deur die naar de kudde leidt, zo eng mogelijk te maken, en velen hebben er over geklaagd dat zij te eng was. Maar voor die ellendige, nietswaardige man schijnt zij ons nog veel te wijd toe, wat ik hoop dat voor ons allen een nuttige les moge zijn.

Toen hij tot ons kwam had hij een Kain's aangezicht, hetgeen de oorzaak was, dat wij hem zo nauw onderzochten, en hem met zulk een weerzin aannamen. Maar de Satan had hem goed voorzien, en goed raad gegeven. Op deze wijze zoekt die vijand van God zich in de wereld met

zijn goddeloosheid in te dringen, maar niettegenstaande al zijn pogingen, zal hij te niet worden gedaan, en niemand zal hem helpen.

Ik kan niet nalaten te denken, of de toverij van die ellendeling, werd mij een paar maanden geleden, in de droom geopenbaard. Op een zaterdagnacht, droomde ik, dat ik op een dorsvloer was. Op die vloer lag wat tarwe, wat kaf en wat stro, waarop bijzonder mijn aandacht gevestigd werd. Eensklaps zag ik een wolf, met een gestreepte huid, op de vloer komen, en stillerjes onder een hoop stro wegkruipen. Toen kwamen er nog twee andere, en zo ging het voort totdat er zeven bij elkander zaten. Maar daar er geen stro genoeg was, waren zij genoodzaakt om op elkander te kruipen, maar geen van allen, kon zich zó bedekken, dat hij geheel verborgen was. Ik gaf nauwkeurig acht, hoe zij zaten, en mijzelf herinnerende, dat ik een oud geweer dat geladen was, op de dorsvloer had, greep ik het, en beproefde zó aan te leggen, dat ik er drie van hen raken en wonden kon, al doodde ik er geen een. Maar mijn geweer ging niet af. Daarom probeerde ik het op een andere manier. Ik nam mijn geweer bij de loop om drie van hen met de kolf de lendenen af te slaan, en hen zodoende buiten staat te stellen, hun achterdelen mee te slepen, ten minste om hen de gelegenheid af te snijden om zich te verdedigen of weg te lopen. Zoals ik dacht deed ik. Ik wondde ze alle drie, maar door mijn hevige zwaai met mijn armen ontwaakte ik.

Ik herinnerde mij die droom later duidelijk, en ik twijfel er niet aan, of zij is nu ten dele vervuld. Ik geloof dat de dorsvloer, de kerk van God betekent, en waarbij zij ook wel vergeleken wordt. De hoop tarwe beduidt de uitverkorenen Gods, die bestempeld worden met de naam van tarwe, die in de schuur verzameld wordt. Matth. 13: 30. Met het kaf werden de lichtvaardige, genadeloze belijders betekend. Matth. 3: 12. Het stro dacht mij, valse leerstellingen te zijn. 1 Cor. 3: 10. De wolven kwamen mij voor, dwalende mensen te zijn, die op de vloer of in de kerken komen, om de Godzaligen te verleiden. Zij zijn verborgen onder het stro van valse leerstellingen, de leugen tot hun toevlucht stellende, zoals de Schrift getuigt: "Want ik weet," zei Paulus, "dat na mijn vertrek, zware wolven tot u zullen inkomen, die de kudde niet zullen sparen; ja, uit uzelf zullen mannen opstaan, sprekende verkeerde dingen om de discipelen achter hen af te trekken." Hand. 20: 29-30. Maar het stro wás niet voldoende, om één der wolven geheel te verbergen. En het schijnt mij toe, dat vele begenadigden, het bedrog van zulk een nieuwe bedrieger opmerken, hoewel enige weinige met hem onder het stro zich bevinden. Dat mijn geweer niet afging deed mij kennen dat al de waarheid, die ooit van de predikstoel verkondigd is, ongenoegzaam is, om de bedrieger van zijn dwaling te overtuigen. Maar dat ik er ten laatste drie verwondde gaf mij eniger mate moed om mijn pen ter hand te nemen; en als dat nog niet helpt, moeten wij de roede van Paulus gebruiken. Ik zal er u geen verschoning voor vragen dat ik u met dromen lastig ben gevallen, omdat ik er grond voor heb, om zo te handelen: "die een droom heeft, die vertelle de droom."

Waarde Thomas, genade zij met u. De vriendelijke groeten aan uw vrouw, en aan de oude discipel die bij u te huis ligt. Vergeet ook het kleine Arminiaanse huisgezin niet, dat ik om uwentwil liefheb, hoewel ik geen vriend ben van zijn beginselen.

Geloof mij, in de Heere Jezus, altijd te zijn de Uwe

W. Huntington, Church-street (kerkstraat) Paddington, 3 Januari 1794.

AAN MIJNHEER BERRY,

Handelaar in reukwerk,
GREEK-STREET, SOHO.

Walworth, Zaterdagavond, 11 Mei 1793.

Zeer geliefde Vriend,

Ik heb uw schrijven ontvangen, en zou het aanstonds beantwoord hebben, als ik het niet erg druk had gehad, gedeeltelijk door mijn voorgenomen reis naar het noorden, en gedeeltelijk door ons verhuisplan naar de Borough Highstreet te Mid Summer. Evenwel gevoel ik mij, zoveel mij doenlijk is, genegen, om aan uw verzoek te voldoen, als een kleine vergelding der vriendschap, die u mij altijd bewezen hebt. Dat u mij getrouw bevonden hebt, waarde vriend, dagtekent van het eerste ogenblik af aan, dat ik genade gekregen heb. Ja waarlijk, de genade Gods, ik kan het naar waarheid betuigen is overvloedig over mij geweest. Want ik heb het gevoeld en voel het tot op deze dag, dat wanneer des Zaligmakers mij verlaten heeft, mijn hart dan niets anders is dan één massa en put van verdorvenheid. Maar wanneer het Hem behaagt in Zijn hof te komen, trekt Hij al onze genegenheden tot Zich. Dan ontspringt de bron van „dankzegging” en “de Stemme des gezangs” wordt gehoord.

En inderdaad lieve vriend, de gelukkigste en zoetste ogenblikken zijn dan, wanneer de Heere mij verwaardigt met een gezicht van het einde der reis, en de gedachten in mij verlevendigt, dat ik dan voor eeuwig bij Hem zal zijn. O, gelukkige staat. O, onuitsprekelijk gezegende woning, waar die ellendige oude mens nooit zal binnen komen. Nee geen lid of iets er van. Maar Jezus en wij zullen tot in alle eeuwigheid te samen leven en heersen. Maar hier is mijn pen een beetje te veel met mijn hart meegegaan. Vergeef het mij.

Wat mijnheer Loud aangaat, waarnaar u mij gevraagd hebt, daarover wil ik zo duidelijk zijn als de tijd en het papier mij zullen toelaten. Ik heb hem zo wat zeven jaar gekend, denk ik, en de twee laatste jaren vooral met enige nadere kennismaking, van welke tijd af (om redenen die ik u aanstonds zal kenbaar maken) ik altijd zorgvuldig een gesprek met hem heb vermeden. Toen ik eerst met hem in kennis geraakte, zag ik hem niet alleen aan voor een Godzalig mens, maar ook als iemand van bijzondere bekwaamheden, gaven en genade. Inderdaad, ik achtte mijzelf ver beneden hem, maar de Heere heeft gezegd: „Vele eersten zullen de laatsten zijn, en vele laatsten de eersten.” Hij had een bijzondere aanleg voor lezen en studeren, waarom hij bij mij voor een man van wonderbare wijsheid en geleerdheid doorging. Maar nu ben ik er erg bang voor, dat zijn lezen en studeren, meer was om vooruit te komen, dan om in de Godzaligheid te worden opgebouwd. De eerste dwaling in de leer die ik in hem ontdekte, is een jaar of vijf geleden, toen hij een van Winchester's boeken in Princes-straat bij ons aan huid bracht. Deze boeken, namelijk die mijnheer W. en ik hadden gelezen en veroordeeld, trachtte hij te rechtvaardigen, niet vrij uit, maar door te zeggen dat er veel goeds in gevonden werd, enz. Maar toen wij hem de dwalingen aanwezen, liet hij spoedig zijn lieveling in de steek, ten minste zo scheen het. Evenwel werd deze zaak als een getuige tegen hem beschouwd, en hoe stil hij zich ook hield, en hoe het ook scheen dat Loud's gemoed overtuigd was, bij elke voorkomende gelegenheid sprak hij er weer over. Daarna hadden wij het over *de wet der zeden, als de leefregel van de gelovige*, hetgeen hij eerst ontkende. Maar twee en een half jaar geleden, veranderde hij van gevoelen, en toen begon hij er bijna onophoudelijk over te twisten. Maar toen hij gedurig werd tegen gesproken, werd het hoe langer hoe erger. Hij begon Mr. Huntington af te vallen en kwaad van hem te spreken, alsook van allen die hem hoorden. Van die tijd af aan, begon ik mij voor hem te wachten, en dat doe ik tot nu toe, nog. Hij wilde voor één of twee zondagen naar Tottenham-court en een derde

misschien naar Providence gaan, toen ik bemerkte dat hij negen van de tien keer onder de godsdienst zat slapen. Dit verweet ik hem, twee jaar geleden, toen ik bijna twee uren lang zo ik meen, met hem over wet disputeerde. En hoewel ik hem eindelijk de mond stopte, kon ik toch zijn wederstrevige geest, niet machtig worden.

Spoedig daarop werd hij door een hevige koorts aangetast. Zijn vrouw en twee kinderen kregen die ook. Ik moet bekennen dat het mij genoeg deed, dat hem die zware bezoeking trof, niet omdat ik zo gaarne de ellende van een medeschepsel zie of hoor, maar omdat ik hoopte, dat hij, die altijd met de waarheid in strijd was, door de Heere zou gereinigd worden en gezuiverd van die opstand, die zijn hart had ingenomen. Het smart mij echter te moeten zeggen, dat hij, zoals de wijze man zegt, *er uit kwam, als een dwaas in het mortier gestampt*. Hij braakte nu wel geen vijandschap uit tegen de handelingen der Voorzienigheid, zoals hij vroeger wel gedaan had, omdat hij enigszins de ondersteuning er van in zijn laatste ziekte had ondervonden. Maar, (de Heere kent mijn gedachten) als ik hem ontmoette, zag hij er zo vervallen in zijn aangezicht uit, net als iemand die een boos opzet in zijn binnenste smeedt, tegen enige weinige eerlijke, eenvoudige zielen, die hij bevond niet te kunnen benadelen.

Niet lang daarna verhaalde mij onze waarde vriend Gilbert, dat hij een nieuwe leer had uitgevonden aangaande de Persoon des Middelaars. Hij stelde namelijk dat Hij niet was God en mens, met twee onderscheidene naturen; maar dat het Woord, de tweede Persoon, tot vlees gemaakt was, of dat de Godheid was veranderd in de mensheid, in het lichaam der maagd. En dat als hij Jezus Christus met zijn lichamelijke ogen gezien had, dat hij dan met dezelfde ogen, in dat lichaam van Jezus het ware beeld Gods gezien zou hebben. Vijf maanden geleden ontmoetten wij hem in King-street, waar hij zich toen bevond. Toen vroegen wij hem naar die nieuwe leer, en disputeerden er enige tijd over. Hij voerde toen aan, dat indien de Zaligmaker waarlijk uit het vlees en bloed der maagd was genomen, dat Hij dan een zondaar was; en dat Zijn lijden en sterven, dan niet meer waarde zou hebben, als dat hij (Loud namelijk) als een martelaar zou sterven. Hij zei te geloven, dat Christus niet meer van het zaad der vrouw genomen had, dan zijn zakdoek (halende zijn zakdoek door zijn vingers) of als een trechter nam van de wijn of een andere drank die er doorliep. De gelijkenis Gods, zei hij, kon niet lijden, maar het was alleen een algemene, overgeleverde, opgemaakte uitdrukking, zonder enige schriftuurlijke grond. Wij haalden vele schriftuurplaatsen aan, die hij niet kon beantwoorden. Maar daar hij steeds bleef ontkennen, zein wij hem dat zijn dwaling, bijna, zo niet geheel verdoemenswaardig was, en dat hij zich alzo in een zeer beklagenswaardige toestand bevond.

Hij zei echter dat hij zeer getroost was, want dat zijn leer zeer heilzaam was, en hij ze op de knieën had gekregen. Dit zijn enige van de vele goddeloze stellingen die hij voorstaat. Ik heb ook gehoord, dat sommigen door hem verleid zijn, en zijn goddeloze leerstellingen omhelsd hebben. Ik geloof, waarde vriend, dat als u er nog één of twee met u nam, en hem een bezoek aan huis bracht, u dan oor en ooggetuige zou kunnen zijn van hetgeen ik u gezegd heb.

Mijn papier is vol; en daarom eindig ik Mr. Berry vriendelijk groetende.

Uw toegenegen vriend en broeder in onze zeer dierbare Heiland.

Peter Reed.

AAN MIJNHEER HAMILTON.

Vriend!

U hebt mijn gedachte gevraagd over de Persoon des Verlossers, van arme, verloren zondaren, en die zijn deze:

1. Dat Hij is de eeuwige Zoon van de eeuwige Vader, door onbegrijpelijke generatie.
2. Dat deze Zoon, genaamd het Woord, dat bij God en God was, vlees geworden is; of een mens in de gelijkenis van zondig vlees, in de gedaante van een mens, en uit een maagd geboren is.
3. Dat deze Zone Gods, (eenswezens met de Vader en met de Heilige Geest) een mensenkind geboren zijnde, de Zoon des mensen, gezalfd was met de volheid van de Heilige Geest, en tot man opgroeide, de wet Gods volmaakt in Zijn leven gehoorzamende. Dat Hij verzoeking, armoede enz. verdroeg, tot behoud van hen voor wie Hij een Man van smart en verzocht in krankheden werd.
4. Dat deze Godmens, door Zijn Almachtige Vader staande gehouden werd, totdat Hij het recht op aarde besteld had, en dat toen het zwaard der gerechtigheid tegen Hem ontwaakte. Dat Hij werd alleen gelaten, dat Hij bezweek, de adem uitblies of zijn leven aflegde onder de last, die velen tot een rantsoen verstrekte.
5. Dat deze mens Christus Jezus, bestaande uit lichaam en ziel, de ware God, zijn bloed gestort hebbende, en zijn leven afgelegd hebbende, begraven werd. Dat zijn ziel is afgedaald in de hel onder het vonnis des doods en de brandende toorn Gods. Dat Hij daar bleef tot de derde dag, toen Zijn Vader (de laatste penning ter betaling ontvangen hebbende) Hem in de Geest rechtvaardigde, en de banden des doods losmaakte.
6. Dat Hij (God) bevrijd zijnde van de zware schuld, uit de gevangenis der hel uitging, zijn lichaam weder aannam en levendig maakte. En dat Hij alzo het leven, dat Hij had afgelegd, met al de macht in hemel en op aarde, weer aannam, volgens datgene wat de Vader gewild had.
7. Dat deze God, na enige dagen met lichaam en ziel ten hemel voer, in de heerlijkheid werd ontvangen en ter rechterhand van Zijn Vader was gezeten, waar Hij die dood was, maar nu leeft, eeuwig leeft, om voor ons te bidden.
8. Dat die ware ziel en dat ware lichaam, namelijk Jezus, God Zelf, de ware God en het eeuwige leven alzo zal wederkomen om de levenden en de doden te oordelen. Zodat Hij, die in het lichaam ontvangen was en uit een maagd geboren, die leefde en stierf, God was geheel God en niets dan God, wat zijn natuur of wezen aangaat.

Zo geloof ik, en daarom heb ik gesproken.

T. Loud.

AAN MIJNHEER LOUD.

Waarde heer.

Twee brieven, u betreffende, gelezen hebbende, heb ik daarin uw leerstellingen aangetroffen. Deze leerstellingen zijn niet waar, en toen ge uzelf bij ons gevoegd hebt, hebt u over die dingen niet gesproken en u hebt ze ook niet beleden. Het zou mij zeer aangenaam zijn, aanstaande maandag of dinsdag morgen u aan mijn huis te mogen ontmoeten, daar het mijn plicht is, u te waarschuwen. Kunnen u en ik dan niet overeenkomen, dan zullen wij een vergadering beleggen. Denk ernstig na, en wees niet te haastig met op een spotachtige manier te schrijven, alsof het maar over een kleinigheid ging. Met Goddelijke zaken, is het gevaarlijk spelen. Uw in Christus zeer toegenege

W. *Huntington*. Churchstreet (Kerkstraat) Paddington 20 December 1793.

AAN Mr. T. LOUD

Adres: MIJNHEER LONGMAN,
M u z i e k i n s t r u m e n t m a k e r,
COURTROAD
TOTTENHAM,

In uw belijdenis, komen sommige zaken voor, die in strijd zijn met Gods woord. En daar het mij toeschijnt dat u zeer ijverig bent, om uwe gevoelens te verspreiden, en dat u er zeer vast in gegrond bent, ben ik wel verplicht er de waarheid tegenover te plaatsen, op dat de eenvoudige kinderen Gods u mogen leren kennen en u mogen verafschuwen.

Ik weet dat er ketterijen in de kerk moeten zijn, opdat de oprechten openbaar worden; als ook dat zij die niet uit God zijn mogen worden ontdekt, en als zij niet zelf weg gaan, men ze uit de gemeente des Heeren behoort uit te werpen.

Nu, ik vrees dat dit laatste met u het geval zal zijn, dat u het ten laatste tot uw smart zult ondervinden, dat ik de waarheid gezegd heb. U breekt door alle banden der waarheid heen, en u stoot uzelf aan de donkere bergen, waarop duizenden de stoel der spotters hebben beklommen, totdat zij ten laatste in verwoesting en verderf zijn neergestort.

Dat u bepaald stelt, en tegen alles in vasthoudt, toen u bij mij aan huis was *dat de Godheid van Christus waarlijk in vlees en bloed veranderd is; dat die Godheid aldus veranderd aan het kruis stierf, en dat de ziel van Christus ter hel voer en daar drie dagen en nachten verbleef*, is geheel strijdig met de waarheid van de Schrift. Daarom geloof ik ook dat u elke plaats van de Schrift die u aanhaalde, zocht te verdraaien.

En dat volgens uw stelling *de kinderen Gods onder de wet zijn als een regel des levens*, daarover verwonder ik mij in het minste niet, om de eenvoudige reden, dat u nooit van de wet bent

vrijgemaakt. Dit laatste blijkt duidelijk uit uw hoogmoed en tegenstand tegen de waarheid, want de wet veroordeelt de ijdele roem niet. En daar u het oude voorhangsel of deksel nog op uw hart hebt, is dit een ander bewijs dat u nog nooit van die berg bent afgekomen. Uw blindheid en onkunde in bovenstaande zaken bewijzen dat, en zelfs aan uw gelaat is het kenbaar. Inderdaad, nooit heb ik uw godsdienst met mijn hart begeerd, van het eerste ogenblik af aan, dat ik kennis met u maakte, daarom was het niet dan met de grootste moeite dat u onder ons ingang vond. Maar toen u bij mij aan huis was, hebt u mij gezegd dat u niet wist wat u geloofde; en ik geloof dat u het nog niet weet. In uw eigen ogen bent u zeer wijs, maar ik geloof dat u zeer onwetend bent, en dat u tegenwoordig verder van de waarheid bent, dan ooit.

Maar om ver van de te gaan. **“Het woord is vlees geworden.”**

Dat is waar, maar niet zoals u het verstaat. De Godheid werd niet veranderd in vlees en bloed. Dat zou verwisseling maar geen vereniging zijn; dat zou wezen de ene natuur in de andere te veranderen, maar niet twee onderscheiden naturen met elkander te verenigen, zodat zij één Persoon uitmaken. De ene zelfstandigheid in een andere te veranderen, is verandering van wezen, maar geen vleeswording. Zulk een verandering van natuur verschilt veel van het aannemen door een Goddelijk Persoon, van de menselijke natuur, in vereniging met Zichzelf. De eerste stelling is een dwaling, de tweede een evangeliewaarheid. Deze vereniging, van eeuwigheid besloten, had plaats in het lichaam van de maagd, niet nadat de menselijke natuur geformeerd was, ook niet nadat zij geboren was, want dan zou het een vereniging van twee Personen, in plaats van een vereniging van twee naturen in één Persoon geweest zijn.

De Heilige Geest, die bij de schepping van de wereld, over de watervlakte zweefde, en het licht van de duisternis scheidde; Die de wateren van de zee vergaderde, en het droge land deed te voorschijn komen; Die de hemelen versierde, en het gelaat des aardrijks bekleedde met al het groene kruid, en het gras deed uitspruiten, had ook een hand in deze wonderbare en wondervolle ontvangenis. Daarom antwoordde ook de engel op de zedige vraag van de maagd: “Hoe zal dat zijn,” enz. “De Heilige Geest zal over u komen, en de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwē.” Onder die almachtige kracht en die vruchtbare overschaduwing, ging het zaad van de lendenen tot aan de buik. „Gij zult in uw lichaam (uw buik) ontvangen enz.” zei de engel. Daar had de wonderbare ontvangenis en wonderlijke vereniging, tussen de Persoon des Zoons Gods en het zaad van de Maagd, plaats. „Hij werd geboren” (naar Zijn mensheid) „uit een vrouw.” Hij was het zaad van de vrouw, uit de zelfstandigheid van haar lichaam, geworden. En deze menselijke natuur, werd door Jehovah zo wonderlijk toebereid, dat zij niet in het minst door erfzonde besmet, noch enige zondige zwakheid onderworpen was, opdat zij geheel zuiver mocht zijn, en zo geschikt mogelijk, om met zulk een groot Persoon verenigd te kunnen zijn en opdat Adam, in onschuld, een afbeelding mocht zijn, van Hem die te komen stond. Daarom wordt Hij ook, hoewel uit een vrouw geboren, dat HEILIGE genoemd. “Wie kan een reine geven uit een onreine?”

Ik antwoord: *dat kan de mens niet.* Maar de engel zei tot Maria dat er bij God niets onmogelijk zijn zou, en daarom KAN God het doen, en God HEEFT het gedaan. „Gij hebt Mij het lichaam toebereid.”

Verder, de MENSELIJKE NATUUR van Christus, bestond niet uit zichzelf, noch door zichzelf; daarom wordt zij, dat heilige genoemd en géén Persoon, omdat zij nooit enig bestaan had, dan in vereniging met het EEUWIGE WOORD; welke vereniging in het lichaam van de maagd plaats had, en welke vereniging nooit verbroken werd of zal worden. Wat meer zegt, deze aanneming van de menselijke natuur, en haar vereniging met dezelve, maakte geen verandering noch stoornis in de Godheid des Heeren. Hij was God van eeuwigheid, vóór dat deze vereniging plaats had, en niet minder dan *God met ons*, nadat zij had plaats gehad; en door deze vereniging werd

Hii wat Hij tevoren niet was: „God geopenbaard in het vlees,” welke openbaring in de laatste tijd voor ONS én nooit tevoren plaats had.

De woorden „vlees geworden,” betekenen geen omzetting of verandering, van de een natuur in een andere. Als wij van personen horen die van adel, graaf, grote Heeren, kanselier of kamerlid, geworden zijn, dan verstaan wij daardoor ook zulk een verandering of omzetting niet, maar dat hun dergelijke eretitels worden verleend en toegekend, en dat zij tot zulk of zulk een dienst zijn aangesteld. En als wij lezen, dat „het Woord is vlees geworden,” beduidt dit, dat Hij met de menselijke natuur, - of met een gewaad, in bloed gedoopt, bekleed was. En wanneer er gezegd wordt dat God, “Jezus beide tot een Heere en Christus gemaakt heeft” beduidt dit de bestemming Hem door God gegeven. Het was in Gods raad besloten, om de Godheid des Zoons, met de mensheid te verenigen, en de Zoon stemde er in toe. De Vader bereidde het lichaam, welke natuur de Zoon aannam, en waarin Hij de wil van God deed, die Zijns harten verlustiging was. In die natuur werd hij dus een tussen-Persoon, en een die bestemd was, om Koning en Middelaar te zijn. Als er gezegd wordt, dat de laatste Adam is geworden tot een levendmakende Geest,” verstaan wij daar ook geen verandering of schepping door, maar dat de Heere des hemels, die een ongeschapen Geest is, bestemd en gezonden was, om de menselijke natuur aan te nemen en in dezelve, dode zondaar, levend te maken, of “het eeuwige leven te geven aan zovelen, als de Vader Hem gegeven had.”

Mr. Loud, moet onderscheid leren maken, tussen het toebereide lichaam en Hem, die in hetzelfde neerkwam, om de wille Gods te doen; tussen het gewaad in bloed gedompeld, en het Woord, die het droeg; tussen de Gift en de altaar, die de Gift heiligde; tussen de tabernakel door God opgericht en de Schechina, die in dezelve woonde; tussen het voorhangsel (dat is te zeggen, Zijn vlees) en de ankerplaats van de hoop, binnen het voorhangsel; tussen God en het vlees waarin God was geopenbaard; tussen de troon van de genade, (dat is de menselijke natuur Jes. 22: 22-23), en Hem, die op de troon zit, die de Eerste, en de Laatste, de Almachtige is; tussen de tempel Zijns lichaam, en Hem, die hem in drie dagen oprichtte; tussen de zelfstandigheid van de maagd en de Vader van eeuwigheid; tussen het lichaam, en de volheid van de Godheid, die er lichamenlijk in woont; tussen de mensheid die toenam in grootte en wijsheid, en de oneindige Wijsheid, en onmetelijkheid zelf, aan Wiens wijsheid niet kan worden toegevoegd, en die niet groter gemaakt kan worden, dan Hij is; tussen de Zoon, die de dag van Jeruzalems verwoesting niet wist, Markus 13: 22 en de alwetende God, voor Wie niets kan verborgen zijn.

Als Mr. Loud, niet beter leert onderscheiden, zal hij nooit wijs worden tot zaligheid, al ware hij ook wijs, boven hetgeen geschreven is, en TE wijs in zijn eigen ogen, om een dwaas te worden, opdat hij inderdaad wijs moge zijn. God zal alle ijdele roem te schande maken; Hij zal Zijn wonderen voor de wijzen en verstandigen verbergen. En daar Hij de wijzen in hun eigen arglistigheid vangt, laat dan de wijze zich niet op zijn wijsheid beroemen want, die meent IETS te weten (van deze dingen) heeft nog nooit iets gekend gelijk men behoort te kennen. Wie is tot deze dingen bekwaam, waarbij een verkeerde pennestreek of iets dat onze mond ontglipt een fundament voor verwoestende en verderfelijke ketterijen leggen kan. Maar hier moet onze bekwaamheid uit God zijn, en onze wijsheid moet van de Vader der Lichten komen, omdat wij alleen in Zijn licht, het licht zien.

Maar Mr. Loud, wierp mij tegen, dat Immanuël, *God met ons*, waarvan ik zei, dat het God in onze natuur betekende, eigenlijk zeggen wil, God MET ons, niet IN ons, en dus ook niet, God in onze natuur. Deze spitsvindigheden, mogen dienen om de zwakken te doen struikelen, en zichzelf in de doolhof van de dwaling te verstrikken, maar zij zullen nooit in staat zijn, enigen anderen zin aan het woord te geven, als hij de veiligste weg namelijk: „Geestelijke dingen, met geestelijke te zamenvoegende,” volgt. De profeet zegt tot de koning Achaz, dat de Heere zelf, hem

een teken of wonder zal geven, en wel zulk een teken, als nooit tevoren, in deze wereld gegeven was. Maar als Immanuël, een naam die vroeger nooit in de Heilige schrift, voorkwam, en (die God met ons) betekent, niet anders beduidt, dan Gods tegenwoordigheid met Zijn volk, dan was het geen NIEUW teken, maar een teken dat iedere heilige in alle eeuwen bezeten had. God was met Adam, met Abel, Seth en Henoch, met wien Hij drie honderd jaar wandelde; met Noach, Sem, Abraham, Izak, Jakob, Jozef en Mozes en met Israël altijd, net zo goed in Babel als in de tabernakel of tempel, ja zelfs tot de dood van Christus toe.

„Israël is nooit van Zijn God verlaten geworden.” In die zin, kan Immanuël geen nieuw teken zijn, maar is als zoodanig een zeer oud, ja even zo oud als het woord. Maar dit wonderteken is nooit geweest, dan in deze laatste dagen.

En Jeremia zegt dat het een nieuw teken is, dat nooit tevoren was, of geweest was. „De Heere heeft wat nieuws op de aarde geschapen, de vrouw zal de man omvangen.” Jer. 31: 22. De profeet geeft te kennen, dat de Scheppende kracht Gods in dit werk moet worden tentoon gespreid, zal de vrouw de man omvangen. Want dat is, zij zal onder de overschaduwende kracht des Allerhoogsten, dit vreemde werk aangaan, een mannelijke Zoon te baren, zonder de hulp van de man. Dit noemt Jesaja, een teken, en Jeremia noemt het IETS of Wat nieuws, en wel zoiets, als nooit tevoren was. IETS NIEUWS ONDER DE ZON.

Het samengestelde woord, Immanuël, kan ook, zoals (Mr. Loud zegt) dat het alleen, God IN ons, zou betekenen niet zo genomen of verstaan worden.

Want God heeft van de schepping van de wereld af, in al Zijn heiligen gewoond; hun lichamen zijn altijd tempelen des Heiligen Geestes geweest, zoals God gezegd heeft: „Ik zal in hen wonen, en onder hen wandelen .” Het woord Immanuël, moet dus een betekenis hebben, die van beide bovengenoemde, verschilt, en wil dus zeggen, „God met ons”, in een zin zoals nooit tevoren. „Daarom zal de Heere zelf u een teken geven,” zegt de profeet, „Ziet een maagd zal zwanger worden en een zoon baren, en men zal Zijn Naam Immanuël noemen” hetwelk de Apostel zegt, dat „God met ons” betekent.

Het eerste wonder is - dat een reine maagd, zou ontvangen. En het woord ONTVANGEN of O N T V A N G E N I S, duidt aan, dat deze Man, die zij omvangen zou, van haar zaad zou zijn; want indien hij van haar zaad niet was, hoe moet men dan het woord ONTVANGENIS verstaan, ziende dat de Schrift getuigt dat Satans kop, door het Zaad van de vrouw zou vermorzeld worden, die naar Zijn Godheid, in het afgetrokkene beschouwd, de Vader van allen, en dus niemands zaad is. Waar is het dus, dat Christus naar het vlees, uit een vrouw, en uit de zelfstandigheid van haar lichaam geworden is. En zodoende is Hij vlees van ons vlees, en been van onze benen. „Dit is een grote, en nochtans, ware verborgenheid.

Het derde gedeelte van het teken is, - dat, nadat deze Zoon, ontvangen en geboren was, de twee naturen, dezelfde bleven. De Goddelijke natuur, wordt God genoemd, en DE MENSELIJKE NATUUR, wordt uitgedrukt, door het woord ONS, dat in zuivere tegenspraak is met de aantekening van Mr. Loud - ik bedoel namelijk met die van de verandering van de Godheid in vlees, zoals de papisten stellen, die voorgeven dat zij de Zaigmaker in een ouwel veranderen; want dan zou die verandering niet verder gaan, dan, „vlees met ons”, daar toch Immanuël, GOD MET ONS, is.

De profeet toont ons hier ook aan, wanneer en waar die vereniging plaats had, namelijk bij het zwanger worden van de maagd en in haar lichaam. Niet, nadat het kind was gevormd, noch nadat het, zoals wij reeds hebben opgemerkt, geboren was, want dan was het een vereniging van twee personen geweest, en dus hetzelfde, waarop ieder gelovige, die met de Heere verenigd is, aanspraak kan maken, wetende dat dezen met Hem verenigd, tezamen gevoegd en één geest met Hem zijn. Maar deze verenging had plaats zodra het zaad uit haar lendenen naar de baarmoeder

ging. „Gij zult zwanger worden, in uw lichaam ontvangen,” zei de engel, en „het woord is vlees geworden” in de baarmoeder, dat is: Daar nam Christus de menselijke natuur aan. Daaruit blijkt het duidelijk, dat een vereniging van twee naturen, in één Persoon, dit WONDER zijn zou; dat het dit ONGEHOORDE, dit heerlijk TEKEN zou zijn, dat God geven zou.

Dit is ook, HET GOEDE, dat de huize Israels beloofd was, en het NIEUWS, dat God op de aarde scheppen zou. Hieruit moet dus volgen, en wij mogen het er vrij uit besluiten, dat Immanuël, God met ons, betekend, God, in de menselijke natuur, “God, geopenbaard in het vlees.” Of zoals de Heilige Schrift getuigt, ‘al de volheid van de Godheid, lichamelijk wonende in de menselijke natuur van Christus.’ Zo is Immanuël, Christus of „God met ons,” zoals Hij nooit tevoren was, en God, met al Zijn kinderen, die vlees en bloed zijn, en tot wier verlossing „hij hetzelfde aannam.”

Maar dat Hij, HETZELVE, dat is vlees en bloed aannam, wil nog niet zeggen, dat Hij zich daarin geheel veranderde: het is geen verwisseling van natuur, maar een aanneming van het vlees, zoals Besor, één van de vrijsteden, een tegenbeeld van Christus betekent. Want de vereniging van de Zaligmaker, met een voor Hem toebereid lichaam, kan nooit een verandering in dat lichaam, genoemd worden.

Wat meer zegt, het blijft voor mij altijd nog een twijfelachtige zaak, of de Godheid, in vlees en bloed veranderd, wel een geschikt voorwerp van vertrouwen, of aanbidding zou kunnen zijn, ziende, dat het niet geoorloofd is, op een vlesens arm te vertrouwen, in het vlees te berusten, of iets anders dan de Heere onze God, te aanbidden. Maar GóD werd in de tabernakel en in de tempel door alle Israëlieten aangebeden, hetzij zij verre of nabij waren, en dat wel iedere keer als er gebeden werd. En GOD wordt in de tempel van de menselijke natuur, beiden in de hemel daarboven en op de aarde beneden, aangebeden; want „als Hij wederom, de eerstgeborenen inbrengt in de wereld,” zegt Hij, “Dat alle engelen Gods Hem aanbidden.” En van Sion wordt gezegd: „Den Heere, uwen God, zult gij aanbidden.”

Uw ander gezegde - van de Godheid veranderd in de mensheid, en als zodanig stervende en de geest gevende op het kruishout, - schijnt mij toe, geen de minsten grond in de Schrift te hebben, zoals uit het oude en nieuwe testament, beide, kan bewezen worden. Christus is de vervulling van al de beelden onder de wet gegeven, en de inhoud van alle schaduwen.

Ik geloof ook, dat de twee bokken, die op de grote verzoendag gebracht werden, de twee naturen van Christus aanduidden. De een moest tot een zondoffer geofferd worden, en de andere de Heere levend worden voorgesteld, om verzoening voor hem te doen, en daarna als weggaande bok in de woestijn worden vrijgelaten. Lev. 16: 9-10. Als mij tegengeworpen wordt, dat zondaars bij bokken worden vergeleken, en dat daarom de Goddelijke natuur er niet door kon worden uitgebeeld, kan ik daarop antwoorden dat zondaars ook bij leeuwen worden vergeleken, en evenwel wordt God, door dat edel schepsel meer dan eens uitgebeeld. En wat meer is, de bok staat op de lijst van de reine dieren en de leeuw niet.

En verder, de twee vogels, die bij de reiniging van de melaatse gebruikt werden, schijnen mij toe dezelfde verborgenheid aan te duiden. Een van de vogels moest in een aarden vat, over levendig water geslacht worden; de andere vogel moest levend gehouden, en met cederhout, scharlaken en hysop gedoopt worden in het bloed van de geslachten vogel. Dan werd de melaatse daarmee zeven maal besprengd. en vervolgens rein verklaard, waarna men de levende vogel op het open veld moest laten vliegen. Lev. 14: 4-5. Deze ceremoniële reiniging door de twee vogels, was een schoon voorbeeld van onze zuivering door de twee naturen van Christus, Die onze zonden op Zich nam door éne offerande, en zo de verzoening voor ons verwierf. De éne vogel sterft; de andere ontkomt, gedoopt in het bloed van zijn metgezel. Zo ook stierf Christus, naar de menselijke natuur, maar de Godheid stierf niet. “Hij werd gedood naar het vlees” (of in de menselijke natuur, niets anders) “maar levendig gemaakt door de Geest”.

Als men daarop tegenwerpt, dat van de twee vogels, de een het lichaam en de andere de ziel van de Zaligmaker voorstelden, antwoord ik daarop dat de weggaande bok en de levende vogel, die beide onbeschadigd en ongeschonden ontkwamen, de ziel niet konden uitbeelden, want dat geschiedde met de ziel van Christus niet, die leed, om zo te spreken, het meest, zoals ieder kind Gods gaarne wil bekennen, die de toorn Gods en de pijnen van de hel gevoeld heeft. En die zal ook belijden dat de allergrootste lichaamssmart, niets zijn in vergelijking met “een gewonde geest,” die, zoals de wijze man zegt: “niemand dragen kan.” (Engelse vertaling) En hij voegt er bij dat „de geest eens mans, de zwakheden des lichaam, zal ophouden .”

Wat meer zegt, de wet was voor de mens, niet voor de Godheid. Gods „stem is tot de mensenkinderen.” “Vervloekt is hij (dat is de mens die niet blijft in alles wat er geschreven is, in het ‘boek der wet, om dat te doen.” En: „de ziel die zondigt, die zal sterven.” Geen van deze verschrikkelijke uitspraken, bereiken de Godheid, en zolang dat niet kan bewezen worden, kan ook de verandering van zelfstandigheid, waarvan Mr. Loud spreekt, geen grond hebben. God is de enige Wetgever, maar zelf is Hij boven alle wetten verheven. Hij „werkt alle dingen, naar de raad Zijns willens,” en Zijn ondoorgrondelijke wil is de eeuwige wet voor al de schepselen die “Hij gemaakt heeft, beide boven in de hemel en beneden op de aarde.

En daar nu de geboden van de wet en haar bedreigingen, niet zijn voor enig Persoon in de Drie-eenheid, noch voor de Godheid in vlees en bloed veranderd, zo zal, dunkt mij, ieder moeten toestemmen, dat noch de Godheid, noch de Godheid veranderd in de mensheid, bestemd waren om het leven af te leggen, tot herstel van de mens. De geboden, beide van de wet en van de gerechtigheid, moeten, dat erken ik, ten uiterste toe, worden volbracht. Maar het lijden van de Godheid, of de dood van de Godheid, in vlees en bloed veranderd, is nooit voorgekomen onder al de eisen, beide van de wet en van de gerechtigheid. Daar die dan ook nooit geëist worden, hebben wij geen reden om te geloven, dat zulk een eis ooit gesteld werd. De grootste eis van de wrekende gerechtigheid, is de dood des zondaars, beide naar lichaam en ziel. En de Schrift zegt ons, dat de Borg onze zonden in zijn eigen lichaam op het hout, droeg,” dat Hij, „Zijn ziel tot een Schuldoffer gesteld heeft,” en dat Hij „de straf, die ons de vrede aanbrengt, op Zich nam en dat Zijn striemen onze genezing zijn geworden.”

Maar, de Eeuwige liefde, in het afgetrokkene beschouwd, kan nooit ellendig zijn; het Eeuwige leven kan nooit sterven. Oneindige Heiligheid is onvatbaar voor straf; en de Onsterfelijkheid kan geen striemen dragen. Toen Hij als kind geboren werd, was Hij de almachtige God. De Godheid onzes Heeren, vervulde beide de hemel en de aarde, toen Hij „ter dood gebracht werd .” Naar Zijn vleeswording, daalde Hij uit de hemel neder, terwijl Hij, als God, in de hemel was: Joh. 3: 13. Het is dus voldoende om te zeggen, dat Christus uit den zade Davids was, naar de vlees. In geen andere zin is Hij het geslacht Davids. 1 Petrus. 4:1. Hij leed in het vlees, in het vlees werd Hij gedood 1 Petrus 3: 18, maar niet in de Godheid, want door dezelve werd de tempel Zijns lichaams, in drie dagen weder opgebouwd. Davids SPRUIT, stierf, maar Davids WORTEL kon nooit door de dood overwonnen worden, daar Hij de Heere, beide van het leven en van de dood was. Davids Zoon werd een vloek voor ons, maar Davids gezegende Heere, kon nooit een vloek worden.

Men behoort, met het bijzondere onderscheid, dat de Geest tussen de twee naturen van Christus maakt, rekening te houden. Wanneer Hij zegt: „Geworden uit den zade Davids, naar het vlees,” is dat zooveel gezegd, als dat Christus, naar het vlees, uit de Joden is voortgekomen; Hij leed naar het vlees, en werd naar het vlees gedood. Deze onderscheiding van vlees en geest, hebben geen betrekking op het lichaam en de ziel van de Zaligmaker, want de gehele menselijke natuur leed; maar de onderscheiding ziet op de Godheid en mensheid van Christus.

Laat Mr. Loud, vóór hij te ver gaat, eenvoudig het antwoord, op de vraag van de Zaligmaker leren geven. „Wat dunkt u, van de Christus, wiens Zoon is hij ?” En als hij dan antwoordt, “Davids zoon” waarom noemt Hem dan David in de geest, zijn Heere ?” Hij behoort ook te

leren, welk onderscheid er bestond tussen het graan, dat in de aarde viel en stierf en Hem, die de opstanding en het leven is, door wiens kracht dat graan weer te voorschijn kwam, met geheel de heerlijke oogst, die er op volgde. Het onderscheid dus tussen de Heere uit de hemel, en de Spruit uit de wortel van Isai. De Zaligmaker werd gekruisigd door zwakheid, waarin de Almacht nooit kon veranderd worden; en daar het de zwakkere natuur was, die vernederd werd, zo heeft ze ook geen heerlijkheid of eer, dan die haar werd gegeven of op haar gelegd.

De Heilige Geest, hield deze *natuur* op haar plaats, door er van te zeggen, dat zij aangaande Zijn mensheid, minder was geworden dan de engelen; noemende haar, DE MORGENSCHEMERING, DE ARME EN NOODDRUFTIGE MAN, EEN MAN VAN SMARTEN EN VERZOCHT IN KRANKHEID, ja, VERACHT EN VERWORPEN DOOR DE MENSEN, EEN WORM EN GEEN MAN. En er wordt melding van gemaakt als van een wonderbare zaak, dat God op Hem, als mens, acht zou geven: „Wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt, en de Zoon des mensen, dat Gij hem bezoekt?” De grote dingen, die van *de Middelaar naar Zijn menselijke natuur*, in het afgetrokkene beschouwd, gezegd worden, zijn: dat God Hem uitermate verhoogd heeft, dat Hij hem ere en heerlijkheid heeft gegeven, en alle dingen onder Zijn voeten gesteld heeft; dat Hij Hem tot een Heere en Christus gemaakt heeft; dat Hij Hem verheerlijkt heeft, en dat in hetzelfde verheerlijkte lichaam, al de volheid der Godheid lichamenlijk woont, en dat in de grote dag des oordeels al de heiligen naar de gelijkenis van dat heerlijke lichaam, veranderd en gevormd zullen worden.

Maar wat Zijn *Godheid* aangaat, kan de Allerhoogste nooit verheven worden, boven hetgeen Hij is. Ook kan er niets toegevoegd worden aan Hem, die alles in allen vervult, en geen heerlijkheid kan de Heere van de heerlijkheid worden toegedaan. Geen eer kan de oneindige Majesteit verhogen en geen krachtsvermeerdering aan Hem, die alle dingen draagt, door het woord Zijner kracht, worden toegeschreven.

Als MENS is Hij gesteld tot een “Erfgenaam aller dingen,” en alle macht in hemel en op aarde is Hem gegeven, en alle dingen zijn onder Zijn voeten gesteld. Maar, als God, zijn “alle dingen door Hem gemaakt” namelijk door Zijn almachtige kracht. En alle dingen zijn voor Hem gemaakt; dat is, tot Zijn gebruik en vermaak, en alle dingen bestaan te samen door Rom. 11:36

De twee gedeelten van de Schrift, die u hebt aangehaald, om aan te tonen dat de Godheid stierf, bewijzen dat in genen dele. “Hierin is de liefde (Gods) openbaar, dat Hij Zijn leven voor ons aflegde,” 1 Joh. 3: 16. Het woord, GODS, staat niet in de grondtekst, maar is er door de vertalers tussen gevoegd. Het was in het vlees dat Hij leed en in het vlees werd Hij gedood. Maar daar er twee onderscheidene naturen in de Persoon van Christus waren, stierf de mensheid zonder twijfel in *vereniging met de Godheid*, om welke reden er van de Joden gezegd wordt dat zij de Vorst des levens hebben gedood, de Heere van de heerlijkheid hebben gekruisigd en de Rechtvaardige, gedood hebben. En van de kerke Gods wordt gezegd, dat Hij ze met Zijn Eigen bloed gekocht heeft. Dit alles bewijst de vereniging van de twee naturen, zelfs tot in de dood. En uit deze vereniging ontstaat de zoete geur, van de offerande, en de onberekenbare waarde en heerlijke verdienste van dezelve. Hij toch „behoefde het geen roof te achten, Gode evengelijk te zijn.” Ook toen Hij God in het vlees was, om welke oorzaak Hij ook Gods metgezel genoemd wordt. Maar toen was het de Godheid, die het leven van de mensheid aflegde, en het was de Godheid die dat leven weder aannam. “Breek deze tempel af en in drie dagen zal ik dezelve weder opbouwen.” Zij verwoestten de tempel waarin de Schechina woonde en in drie dagen bouwde Hij de Schechina weder op.

Maar Mr. Loud ontkent dat de Zaligmaker de menselijke natuur aannam, hoewel de Schrift deze waarheid zo duidelijk leert, door te zeggen: “Voor zoveel dan de kinderen des vleses en bloeds deelachtig zijn, heeft Hij ook hetzelfde vlees en bloed aangenomen,” Hebr. 2: 14. Indien de

mensheid des Heeren, niet waarlijk uit het zaad der maagd Maria was, maar de Godheid in vlees veranderd, kon er nooit van Hem gezegd worden, dat Hij vlees en bloed van de kinderen had aangenomen, hetwelk de Heilige Geest zegt, dat Hij deed. Daarom wordt er ook gezegd, dat wij leden van Zijn lichaam, van Zijn vlees en van Zijn benen zijn ” Efeze 5:30.

En wederom, Hij was geworden uit een vrouw. Zijn mensheid was van haar zaad, gemaakt van haar zelfstandigheid, hetwelk een waarheid is, al te duidelijk om te worden tegengesproken, en niemand dan zij, die overgegeven zijn, om de leugen te geloven, zullen dit ooit tegenspreken. De stelling van Mr. Loud, dat als de Zaligmaker werkelijk een deel van het zaad van de vrouw uitmaakte, dat Hij dan een zondaar was, en dat er dan in Zijn offerande, niet meer verdienste was, dan in het martelaarschap van Loud, is beide afschuwelijk en verschrikkelijk. Eenmaal zei de engel tot Maria, dat „bij God niets onmogelijk was.” Daarom was ook dit wonderbare werk, mogelijk bij God, en het werd ook uitgevoerd. De Heere nam een menselijke natuur aan, waarvan het lichaam door de Heilige Geest was toebereid. Hij was een lam zonder vlek, en zonder onreinheid, een heilige, rein, zonder bedrog en geheel onschuldig. De overste dezer wereld kon niets in Hem vinden, dat van zijn gading was. En dit was niet onmogelijker bij God, dan het zondige stof en de zondige as van de heiligen uit hun graven op te wekken, en hen zo de onsterfelijkheid, de onverderfelijkheid, en de heerlijkheid deelachtig te maken. En hen zonder vlek of rimpel in het koninkrijk van de hemelen te doen ingaan, dat een werk is dat gedaan moet, en zal worden. De verborgenheid van Mr. Loud, die daarin bestaat dat de Heere, niets meer van de natuur van de maagd heeft aangenomen, dan het vocht doet als het door een trechter loopt. Dit is geen deel van de leer die hij op zijn knieën verkregen heeft, want die vervloekte ketterij van die trechter of pijp is al veel honderd jaren oud. Kortom, Mr. Loud ontkent of loochent door zijn vervloekte leerstellingen, de grote verborgenheid van de Godzaligheid - het gezicht van de engelen, de leer van de apostelen, de hoop van de heiligen en het geloof dat sedert de geboorte des Heeren op aarde geweest is.

„God, geopenbaard in het vlees,” was en is de enige hope Israëls; „God, geopenbaard in het vlees,” werd gezien van de engelen. „God, geopenbaard in het vlees,” werd gepredikt onder de heidenen. „God, geopenbaard in het vlees,” is geloofd in de wereld. „God, geopenbaard in het vlees,” is opgenomen in heerlijkheid.

Daaruit blijkt het nu duidelijk, dat des apostels, „grote VERBORGENHEID, Jesaja’s TEKEN, Jeremia’s NIEUWS, en het GOEDE aan de huize Israëls beloofd, is „God, geopenbaard in het vlees;” of “God,” door in het vlees te komen, „met ons.”

Nu kom ik tot de beschouwing, van des Heeren nederdaling ter hel, volgens hetgeen Mr. Loud, daarvan zegt.

Ik geloof, dat de altaar van gehele stenen gebouwd, waarover geen houwijzer gegaan was - de gouden altaar, en de koperen altaar, allen beelden waren, van de Godheid van onze Heere, op welke, evenals op het altaar, de mensheid als offer aan God de Vader, werd aangeboden. Want het is de altaar die de gave heiligt en om onzentwil heiligde de Zaligmaker Zichzelf. Het is ook duidelijk dat de VOETEN des Heeren, die kracht betekenen, bij koper, en Zijn GETROUWHEID bij een GOUDEN GORDEL worden vergeleken, en dat Hij, “de steen Israëls” genoemd wordt. Zo wordt Hij, bij de verschillende bouwstoffen, waaruit de altaren van de Joden, waren samengesteld, vergeleken. De HOORNEN van het altaar waren ook een toevlucht voor zondaren, Kronieken 21:14. 1 Kon. 2: 25, als een zinnebeeld van de machtigen Hoorn van de verlossing, in het huis van David, de dienstknecht des Heeren, opgericht, Luk. 1: 69. Dit is de enige Toevlucht welke God ons heeft bekend gemaakt.

Maar Mr. Loud, zegt, *dat de altaar een zinnebeeld was van God de Vader.*

Ik geloof dat het geen gemakkelijke zaak is, om een onbezield zinnebeeld van Hem te vinden. Behalve dat is Christus, en niet God de Vader, de waarheid aller beelden, en de Zelfstandigheid aller schaduwen, die onder de wet waren. En wat meer zegt, de offeranden werden OP, maar niet AAN de altaar geofferd, maar OP het altaar AAN God. Het is ook duidelijk dat de altaar groter is dan de gave, omdat hij de gave heiligde. En het is waar, dat de Godheid van onze Heere waarop de mensheid werd geofferd, groter is dan de mensheid die opgeofferd werd.

Verder, wanneer de offeranden onder de wet, de altaar werden aangeboden, was er een einde aan het offeren, zonder dat er iets gedaan werd, dat een nederdaling ter hel, afbeeldde. Het vuur, waarin het slachtoffer werd verteerd, werd ook geen HELS, maar HEILIG vuur genoemd, en ook het vuur van de altaar geheten. Wij mogen er ook bijvoegen, dat het offer onmiddellijk aan God werd opgeofferd, en daarna sprak de priester aanstonds de zegeningen Gods, over het volk uit; Numeri 6: 24, zonder iets dat op een tussentijd van drie dagen geleek, en die dan het lijden des Heeren, in het graf zouden hebben moeten voorstellen.

En evenals de brandoffers door God op de altaar werden aangenomen, Jes. 56: 7, even zo werd het offer van onze dierbare Heere aanstonds aangenomen, zodra het aan het kruishout geëindigd was. Want Hij zei: „Vader, in Uw handen, beveel Ik Mijn geest, en dit gezegd hebbende, gaf Hij den geest.” Luk. 23: 46. De *ziel* van onze Heere werd van het KRUIS, niet uit de HEL aangenomen, „Hij heeft Zijn ziel tot een schuldoffer gesteld.” Hij offerde die aan God de Vader, en beval ze in Zijn handen, niet aan het helse vuur. En Hij gaf de geest; die zonk niet in de bodemloze put.

Verder kunnen wij aanmerken, “dat de Zaligmaker onze Voorloper en ons Voorbeeld is, en dat wij Zijn voetstappen moeten drukken; uit Zijn beker moeten drinken, en één plant met Hem moeten worden, in de gelijkmaking Zijnes doods.” Het grootste lijden van de heiligen bestaat alleen in het kruisdragen, en in het sterven om Christus’ wil; want indien Hij ter hel is gevaren, wandelen wij, in die zin, niet in Zijn voetstappen, en worden wij daarin ook niet één plant met Hem, in de gelijkmaking Zijns doods. Door de woorden, “gaf de geest,” zoals van Jacob gezegd wordt, of beval Zijn geest in de hand des Heeren, - zoals Stefanus - verstaan wij ook niet iets dat enigszins op een nederdaling ter hel lijkt. De zielen van de heiligen keren weder tot God, die ze gegeven heeft, en zo ging het ook met de ziel van Christus, toen zij zich tot een schuldoffer gesteld had. Het geven van Zijn Geest bij Zijn dood; het bevelen van Zijn ziel in de handen van Zijn Vader, zowel als Zijn opstanding uit de dood, Zijn onderpanden en borgen van die gezegende dood, het gelukkig einde, het heerlijk vertrek en de zekere opstanding der heiligen. Zij óók bevelen hun ziel Gode, sterven in het geloof, en geven de geest wanneer de ziel tot de Almachtige wederkeert, en onder „de zielen van de volmaakte rechtvaardigen gerekend en gerangschikt wordt. Terwijl het lichaam in de hoop van een heerlijke en zekere opstanding rust.

Zo was nu ook het gezegende einde van de Zaligmaker, toen Hij het werk op het kruis geëindigd had. Hij stelde Zijn graf bij de goddelozen en was bij de rijken in Zijn dood, omdat Hij geen onrecht gedaan had, noch bedrog in Zijn mond gevonden was.” Jes. 53: 8, (Engelse vertaling, He was made His grave). Hij stelde zijn graf bij de GODDELOZEN, omdat Hij onze borg werd, of omdat Hij door toerekening, zonde voor ons gemaakt was, en alzo bij de overtreders gerekend werd. Maar bij de RIJKEN was Hij in Zijn dood. Let daarop *in* Zijn dood was Hij bij de rijken. Niet onder de armen en ellendigen, de vervloekten, naakten en blinden, die „levendig ter hel nederdalen,” maar bij de RIJKEN. Rijk in geloof, rijk in God, bezitters van alle waren rijkdom, rijk in verdiensten, rijk in goede werken en erfgenamen aller dingen, dáár was Hij. In het bezit van al die ware rijkdommen, werd Hij in het graf gelegd, zodra het werk volbracht was.

Verder, het BLOED van het offer, wordt HET LEVEN er van genoemd, en door het offerbloed, werden de Israëlieten op een ceremoniële wijze, gereinigd. Alzo ook, was, toen het bloed van

Christus gestort werd, onze volkomen verlossing bewerkstelligd; want er staat geschreven dat wij „door het bloed van Christus, als een onbestraffelijk en onbevlekt Lam,” verlost zijn. Altijd lezen wij door het bloed van Christus, maar nooit, dat wij door de pijn van het helse vuur verlost zijn. Hier voeg ik verder bij dat, toen de Zaligmaker het hoofd boog, Hij als een getuigenis bij Zijn sterven, uitriep, „Het is volbracht.”

Maar Mr. Loud sprak dit tegen, door te zeggen, dat Zijn bedoeling was, *dat het spotten en schelden van de Joden geëindigd was.*

Het is een zeer ledige opvatting van die woorden, evenals het getuigenis dat onze grote Verlosser stervende gaf, niet meer dan dat zou beheld hebben. En wat meer zegt, als dit de bedoeling des Heeren was, dan was zij niet waar. Want de Joden scholden, spotten, relden en raasden over Hem, beide in Zijn Persoon en leden, nog lang daarna. Zij lasterden Hem, dwongen sommige van Zijn volgelingen Hem te vloeken, en Paulus vervolgde Hem. Waarover Hij lang daarna, uit de hemel klaagt. Ja, de spotternij en de scheldwoorden van Joden en ongelovigen, zijn nog niet geëindigd, en zullen niet eindigen, zolang als de lankmoedigheid des Heeren zulke ellendelingen als Mr. Loud, toelaat op aarde te leven.

Er blijft dus over, dat de woorden „Het is volbracht,” (geëindigd, Engelse vertaling) een betere, meer ware en dieper gaande betekenis moeten hebben. “Hij droeg onze zonden, in Zijn eigen lichaam, op het hout.” En langer droeg Hij ze niet. Daar betaalde Hij de grote prijs, en delgde de gehele schuld. Dit was dus volbracht. (geëindigd). Hij was voor ons een vloek geworden, want er staat geschreven: „Vervloekt is een iegelijk, die aan het hout hangt.” Die vloek vervolgde Hem niet verder als het hout. Verlossing van de vloek was toen en daar geëindigd. Het zaad van de vrouw, zou de kop van de slang vermorzelen. Hij beroofde overheden en machten; Hij stelde hen openlijk ten toon, en triomfeerde over hen in de dood des kruises. Daardoor werd de overwinning verkregen over duivels, en de gehele overwinning van die geesten was toen en daar geëindigd. “Het handschrift der geboden, dat tegen ons was, en dat ons tegenstond, nam Hij uit de weg, hetzelfde aan het kruis genageld hebbende.” De slavernij van de wet, de schrik van de wet, de toorn Gods in de wet geopenbaard, dit alles werd door de Verlosser niet verder vervolgd en gedragen, dan aan het kruis. Zij werden allen voldaan door de dood des Verlossers; want het handschrift dat tegen ons was, nagelde Hij aan het kruis, en liet het daar, zonder het ooit in het helse vuur te dragen. De ceremoniële wet, werd in allen dele, door Hem aan het kruis vervuld, toen Hij Zijn ziel in de dood overgaf, maar niet verder. In Zijn dood was dit werk geëindigd. In Zijn leven had Hij al de voorschriften van de zedelijke wet gehoorzaamd, en op het kruis droeg Hij al haar vloeken en dreigementen. Zijn dadelijke en lijdelijke gehoorzaamheid, eindigden beide in Zijn dood, niet in de bodemloze put. Hij was gehoorzaam tot de dood, ja, de dood des kruises.” Hier wordt gezegd dat Zijn gehoorzaamheid, was, tot de DOOD, en niet tot het HELSE vuur. Dit werk dus van Zijn gehoorzaamheid, was daar geëindigd.

“Dit wetende, dat onze oude mens, met Hem gekruisigd is, opdat het lichaam der zonde te niet gedaan worde.” De oude mens stierf, en de verwoestende, heersende en verdoemende kracht van de zonde, werd teniet gedaan door de kruisiging des Heeren aan het hout, en niet door het helse vuur. „Onze oude mens werd met Hem gekruisigd.” Dit was alzo geëindigd. Onze heiligmaking werd uitgewerkt toen de Verlosser Zijn geest beval in de handen van Zijn Vader. „Opdat Hij het volk met Zijn eigen bloed zou heiligen, heeft Hij buiten de poort geleden.” Dit werd geëindigd, of volbracht, niet in het helse vuur, maar op de berg Calvarië, buiten de poorten van Jeruzalem. Het zwaard Gods was ontwaakt, en de Herder was geslagen op het kruis. Het oordeel was ten volle uitgevoerd; de wrekende gerechtigheid verkreeg haar volkomen voldoening, en beloofde de deuren van de gevangenis te openen voor allen, voor welke Christus gestorven was. Dit werd verkregen door het bloed des Lam, zoals geschreven is: “Door het bloed des verbonds heb Ik uw gevangenen uit den kuil waarin geen water is, uitgelaten. Door het bloed des verbonds werd deze vrijlating uit de gevangenis en niet door de tormenten van het helse vuur verkregen.

Wij lezen beide van de gehoorzaamheid van de Borg, en de gehoorzaamheid van de heiligen. "Hij was gehoorzaam tot de dood," en daar hield de gehoorzaamheid op. En ons wordt bevolen evenzo te handelen, door ons leven voor de broederen af te leggen. Maar nooit lezen wij, en nooit was er en nooit zal er zijn enige gehoorzaamheid door het helse vuur teweeg gebracht.

Hieruit blijkt het nu duidelijk dat de ceremoniële wet, haar vervulling en haar einde heeft in de dood van Christus. De zedelijke wet was beide in haar voorschriften én bedreigingen genoeg gedaan; het lichaam der zonde was teniet gedaan; de oude mens was gekruisigd; de duivelen waren beroofd en overwonnen het oordeel was ten volle uitgevoerd; de waarheid was aan het licht gekomen; herstelling was verkregen; het vlammend zwaard in de schede gestoken; de vrede getekend; een nieuwe en levendige Weg ingewijd; de gerechtigheid ten volle voldaan; God ten volle bevredigd; het rantsoen betaald; eeuwige gerechtigheid teweeg gebracht; de vrijheid voor de gevangenen uitgeroepen; een fontein tegen de zonde geopend; een vast fundament gelegd; de uitverkorenen geheiligd en verlost; de middelmuur des afscheidsels verbroken; en de verlossing ten opzichte van haar uitvoerig volkomen en voor eeuwig volbracht zonder enig lijden in de gewesten van de verdoemden. Hij maakte vrede voor ons, door het bloed des kruises.

Al de bovenstamde zaken, zijn in het getuigenis van onze stervende, trouwe, en ware Getuige, onze Heere Jezus Christus, begrepen toen Hij het hoofd boog en uitriep: „Het is volbracht.”

Maar Mr. Loud voert hier deze tekst tegenaan: Welken God opgewekt heeft, de smarten des doods ontvonden hebbende, alzo het niet mogelijk was dat Hij van dezelve dood zou gehouden worden". Hand. 2:14. Van welke smarten hij zegt, dat zij de pijnen waren die Hij in het helse vuur onderging, en waarvan Hij bevrijd werd, toen Hij uit die gevangenis werd uitgevoerd.

Indien de ziel van de Verlosser drie dagen en drie nachten in de hel was geweest, was het werk vór van volbracht aan het kruis; hoewel Hij Zijn hoofd boog en uitriep *dat het volbracht was*. Het woord 'de smarten des doods', heeft betrekking op het lijden van Zijn ziel onder onze zonden; op de toorn Gods; op de aanvechting van de Satan, het zwaard van de gerechtigheid, de vloek van de wet, en het verlaten door Zijn Vader. Het is hetzelfde woord, dat gebruikt wordt om de angsten van de kindergeboorte, of de smarten van een vrouw die in barensnood is, uit te drukken. Het wordt door Jesaja *de arbeid Zijner ziel genoemd*, die Hij verdroeg en vervolgens voldaan werd tot ons behoud. Welke zielsarbeid enige dagen vóór Zijn dood op Hem kwam en steeds heviger werd, totdat deze geëindigd werd. 'Nu is Mijn ziel ontroerd', Joh. 12: 27. In de hof was Hij bedroefd en zeer verbaasd, totdat Hij ten laatste in deze klachten uitbreekt: „Mijn ziel is geheel bedroefd ter dood toe." Hier zijn de smarten of pijnen des doods op Hem, of zoals Hij zelf zegt: „de banden des doods zijn op Mij gevallen, en vreze overweldigd Mij." En toen die arbeid nóg zwaarder werd bad Hij tot God. En daarna toen er nóg bitterder banden kwamen, zweette Hij bloed; en nog meer gedrukt wordende, bad Hij in hevige doodsangst te ernstiger, totdat er een engel verscheen, die Hem versterkte. Waarna Hij zei: „Slaap nu voort en rust."

Aan het kruis kwam al die arbeid, en de banden des doods weder op Hem. Dit was der Joden ure en de macht van de duisternis. En hier kon Hij in waarheid zeggen: „Ziet, gij allen die op de weg voorbijgaat, was er ooit een smart, gelijk Mijn smart?" Hier was het dat de strikken des doods en de vlammen des toorns Hem aangrepen; dat het zwaard van de Gerechtigheid, de toorn Gods, en de zonden van de mensen, samen op Hem kwamen. En dat, om het vreselijke toneel volkomen te maken, de Vader Hem verliet, hetgeen Hij nooit tevoren gedaan had. Ook bedekte de duisternis de aarde om het onuitsprekelijke lijden van Zijn ziel, zowel als van Zijn lichaam aan te tonen.

Ten laatste riep Hij uit: „Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" Op welke uitroep Hij „uit de vreze, werd verhoord. " Toen waren de verschrikkingen van Zijn ziel spoedig over; de vreselijke somberheid en de akelige storm hielden op. De pijlen des Satans waren verschoten; het zwaard van Gerechtigheid was in de schede; de Vader begon Zijn aangezicht over Hem te laten lichten; het stof en de as onzer zonden, daalde neder tot aan de voet van de altaar; de Heilige Geest werkte zoetelijk als een vertrooster, en bood Zijn vriendelijke hulp aan, waarop

de smarten des doods ontbonden werden van Zijn ziel. Zijn smarten of arbeid van de ziele, waren ten einde, en met een krachtige stem riep Hij uit: „Het is volbracht,” beval Zijn geest in de handen van Zijn Vader, boog het hoofd en gaf de Geest, en „offerde zichzelf Gode, door de eeuwigen Geest.”

Alzo werden de smarten des doods ontbonden, daar het niet mogelijk was, dat Hij van dezelve (dood) zoude gehouden worden,” iets langer dan totdat Hij Zijn ziel tot een schuldoffer zou gesteld hebben, die door de Eeuwige Geest was opgeofferd. En door die Heilige Geest in de handen van God de Vader werd geleid of gedragen.

Door de profeet wordt in het geheel niet van een lijden in de hel, tussen de arbeid Zijner ziel en het zien van Zijn zaad, gesproken en ook niet vermeld dat er, tussen Zijn gehoorzaam zijn tot de dood en Zijn uitermate verhoging, zo iets heeft plaats gehad.

Maar Mr. Loud, trekt al zijn tegenwerpingen, uit de woorden: „*Gij zult Mijn ziel in de hel niet verlaten, noch Uwen Heilige overgeven om verderving te zien.*” *Hand. 2: 27.*

Met het woord, HEL, wordt hier het lijden van Zijn ziel, de dood en het graf smakende, bedoeld. De helse tormenten, die een zondaar ondergaat, liggen in het dragen van zijn eigen zonden, in de wroegingen van het geweten, in de toorn Gods, de vloek van de wet, de kwellingen van de duivelen, de buitenste duisternis, en de verlating van God, al hetwelk de Zaligmaker voor ons onderging, waarna deze banden werden losgemaakt.

Door HEL, wordt in de Heilige Schrift, met altijd de bodemloze put verstaan. Jona zegt, dat hij riep „uit de buik der hel,” (Engelse vert.) en God verhoorde zijn stem. Maar er is een groot onderscheid tussen het gemoedslijden van Jona op de bodem van de zee, en het lijden in een bodemloos verderf; en nog meer tussen de gewesten der verdoemden, en de buik van een walvis. Nu was Jona als tegenbeeld van Christus, een teken voor de Ninevieten; en Christus drie dagen en drie nachten in het hart van de aarde, en daarna uit de doden opgestaan zijnde, was het enige teken, dat aan het overspelig geslacht van de Joden zou gegeven worden.

Dat de ziel van onze Verlosser niet in de hel neerdaalde, blijkt klaar uit het antwoord dat Hij de moordenaar aan het kruis gaf. De moordenaar bad, *dat Hij hem gedenken mocht, als Hij in Zijn koninkrijk zoude gekomen zijn.* Het gunstig antwoord daarop was: „Voorwaar, ik zegge u heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn.” Luk. 23: 43. Welk Paradijs, volgens Paulus, de derde hemel is. Dit is nu niet te verstaan van de Goddelijke natuur van Christus, want die is overalteenwoordig; de oneindigheid zelf, die hemel en aarde vervult, en die nooit het Paradijs verliet. Want hoewel Hij in het vlees op aarde was, was Hij evenwel in de derde hemel, zoals geschreven is: “En niemand is ten hemel opgeklommen dan Die uit de hemel is nedergedaald, namelijk de Zoon des Mensen, Die in de hemel is.” Joh. 3: 13. Hier wordt gesproken van een nederdaling uit de hemel, zo genoemd wegens Zijn vernedering, door het aannemen van de menselijke natuur. Tegelijk wordt er gezegd *dat de Zoon des Mensen in de hemel is;* hetwelk waar is volgens Zijn Goddelijke tegenwoordigheid; hoewel hij toen in het vlees was.

Het antwoord van de Zaligmaker, wil dus duidelijk zeggen: Op deze dag zal ik Mijn ziel stellen tot een schuldoffer en door de eeuwige Geest zal zij in Mijns Vaders handen, in de derde hemel worden geleid, en uw ziel zal daar insgelijks door de engelen besteld worden. Zodat u nog op deze dag, vóór middernacht met Mij in het Paradijs zult zijn. Dit nu is een Schriftuurlijke uitleg van die tekst, en in geen enkel opzicht tegen de overeenstemming die het geloof daarmee heeft.

Hieruit is het nu duidelijk dat de Heere geen helse tormenten leed, tussen de dood aan het kruis en de derde hemel. En evenzo duidelijk is het dat er geen strafplaats is tussen de dood van de heiligen en het Paradijs. Elia ging in een vurige wagen van de aarde ten hemel. Lazarus, werd bij zijn dood door de engelen in Abrahams schoot gedragen en dat scheelt veel van het vagevuur. Door het bloed des kruises heeft de Verlosser vrede gemaakt. En God verklaart: „Let op den

vrome, en ziet naar den oprechte, want het einde van dien man zal vrede zijn,” en niet het vagevuur. Daarom mogen wij gerust besluiten, dat het einde des geloofs, de zaligheid van de ziel is.

Het is jammer dat Mr. Loud, niet beter gelet heeft op de predicatie van Petrus, in de Handelingen voordat hij een woord verdraaide, om al het andere te kunnen tegenspreken. Want dan zou hij hebben opgemerkt, dat zijn gezegde (dat Christus niet meer van de menselijke natuur had aangenomen, dan zijn ZAKDOEK, of dat van zijn veronderstelde TRECHTER duidelijk en volkomen was weerlegd. Maar de geest van de dwaling heeft in hem zulke goede vorderingen gemaakt, en hem zo vergiftigd, dat hij wel een woord kan uitvinden om zijn NEDERDALING TER HEL, staande te houden. Maar het andere, dat hem in het aangezicht met kracht tegenspreekt, niet onderscheiden kan. Maar, daar hij dit verzuimd heeft, zal ik het maar eens aanhalen.

“Mannen, broeders, het is mij geoorloofd, vrij uit tot u te spreken van de patriarch David, dat hij beide gestorven en begraven is, en zijn graf is onder ons, tot op dezen dag. Alzo hij dan een profeet, was, en wist dat God hem met ede gezworen had, dat hij uit de vrucht van Zijn lendenen, zooveel het vlees aangaat, de Christus verwekken zou, om Hem op zijn troon te zetten; zo heeft hij dit voorziende gesproken, van de opstanding van Christus, dat Zijn ziel niet verlaten is in de hel, noch zijn vlees verderving heeft gezien.” Hand. 2: 29, 30 en 31.

Ik geloof dat het voor Mr. Loud een moeilijke zaak zou zijn om te bewijzen, dat Christus'Godheid, in welke zin ook, *de vrucht van Davids lendenen* kan genoemd worden, daar deze tekst duidelijk zegt, dat Hij, naar het vlees en niet naar Zijn Godheid, de vrucht van Zijn lendenen is. De Godheid van Christus, is *de Wortel Davids*, die aan Hem als Schepsel het aanzijn gaf, en Hem ook tot een Heilige maakte; welke Wortel Hem beide het natuurlijk leven en de genade deelachtig maakte. Ja, Christus als God wordt *Davids Jehovah* of Heere genoemd, Die Hem maakte, bestuurde, begenadigde en Zijn ziel verlost; en Wie Hij erkende, in Wie Hij geloofde, en Wie Hij aanbad. Godheid, of Godheid in vlees veranderd, kan nooit de vrucht zijn van de lendenen van een gevallen sterveling. Maar God zwoer David, dat Christus, naar het vlees, de vrucht van zijn lichaam zou zijn; Ps. 132: 11; dat Hij was, „de vrucht van Zijn lendenen,” Hand. 2: 30. “Zijn zoon”, Matth. 20: 30. „Zijn geslacht,” Openb. 22: 16. Daarom, het ZAAD van de maagd Maria, die uit het huis en geslacht Davids was, en welk ZAAD zich eenmaal in Davids lendenen bevond. Indien dit niet zo was, wat werd er dan van de eed Gods? En God kan niet meinedig zijn. O, wat gaat de mens een droevige weg als hij verstoken is van de Geest, en overgegeven wordt, om de leugen te geloven! En hoe duidelijk blijkt het uit bovengenoemde tekst, dat het de mensheid en niet de Godheid van Christus was, die geleden heeft.

Petrus spreekt ook alleen van het lijden van de ziel en van het lichaam van Christus. „Gij zult Mijn ziel in de hel niet verlaten, en niet toelaten dat Uw heilige de verderving zal zien.” Welke woorden, HEL en VERDERF, beide door de apostel worden uitgedrukt; het eerste bij, DE SMARTEN DES DOODS ONTBONDEN HEBBENDE, en het tweede bij HET LICHAAM UIT HET GRAF OPWEKKENDE. De smarten des doods werden van zijn ziel ontbonden, op hetzelfde ogenblik als Hij zijn eerste uitroep aan het kruis geëindigd had, zoals wij bewezen hebben en zoals Paulus zegt: „Hij was verhoord uit de vreze,” en het antwoord op die bittere uitroep werd gegeven. Daarop scheen God, als wel voldaan, in Zijn ziel, verhief het licht Zijns aanschijns over Hem, en vervulde hem met onuitsprekelijke blijdschap en troost, hetgeen alles in de volgende woorden wordt uitgedrukt: „Ik zag den Heere ten allen tijde voor mij; omdat Hij aan mijn rechterhand is, zal ik niet bewogen worden. Daarom is mijn hart verblijd, en mijn tong verheugt zich, ook zal mijn vlees rusten in hope.” Zodra als Zijn hart zich verheugde, werden de banden des doods losgemaakt, en zodra als de vreugde Zijns harten, Zijn tong verheugde, riep Hij uit: „Het is volbracht,” boog het hoofd, gaf de geest, en alles was gedaan. Zijn ziel ging

zonder vlek in de handen Gods, vervuld met onuitsprekelijke vreugde en blijdschap, omdat treuring en zuchting voor eeuwig waren weggevloeden. Dit nu wordt uitdrukkelijk genoemd: “de vreugde die Hem voorgesteld was, en waarom Hij het kruis had verdragen, de schande veracht, en nu gezeten is aan de rechterhand des troons Gods.” Hebr. 12: 2.

Om drie dagen en drie nachten in de hel te liggen, kan nooit een vreugde genoemd worden die Hem voorgesteld was, en waardoor Hij bemoedigd werd het kruis te verdragen; want het kruis zou op zichzelf lichter te dragen geweest zijn, dan het helse vuur. Dit wordt beide door Petrus en Paulus toegestemd, dat er behalve het kruis geen smarten te verdragen waren; want dáár werden de smarten des doods ontbonden, waarvan ook spoedig daarna het lichaam werd losgemaakt. Want evenals de smarten des doods, die met een scheiding van ziel en lichaam eindigen, de ziel tot God voeren, om haar vonnis te ontvangen, en even als het lichaam de smarten van de tijdelijke dood ondergaat en door die scheiding makende smarten in de banden van de verderving wordt gehouden, evenzo hoopten de Joden, - die Christus voor een bedrieger, een indringer en zondaar hielden, - dat dit ook onvermijdelijk Zijn lot zou geweest zijn. Daarom wensten of verzochten zij ook, gedreven door hun kwaadwilligheid, dat Zijn dood door kruisiging mocht plaats hebben, dat een Romeinse en geen Joodse doodstraf was, hopende daardoor Zijn lichaam en ziel onder de vloek Gods te brengen, omdat hun wet zegt, *dat een gehangene, Gode een vloek is*. De goddelozen wensten en verwachtten dus dat het einde van Christus, die zij met een wrevelige haat haatten, de VERDOEMENIS mocht zijn. En daarop vertrouwden zij zo, dat zij zonder achterdocht Zijn bloed over zichzelf en over hun kinderen inriepen, een moordenaar vóór Hem verkozen, en Hem tussen twee moordenaars kruisigden. Deze goddeloze, boze en bloedige misdaad, werd hen door Petrus ten laste gelegd, die het een daad van hun goddeloze handen noemde. Hij zei hen ook *dat zij allen bedrogen waren; dat de smarten des doods waren ontbonden, en dat die Heilige, die door hen als een indringer werd veroordeeld, geen verderving had gezien*. De smarten Zijner ziel waren aan het kruis ontbonden, terwijl de andere in het graf waren weggenomen. Hij was opgestaan van de doden, en daarvan waren zij allen getuigen. En hij voegt er bij: „Laat het ganse huis Israëls weten, dat God, Dienzelven Jezus, die Gij gekruisigd hebt, beide tot een Heere en Christus gemaakt heeft.”

Deze verschrikkelijke aantijging, ging vergezeld met het zwaard des Geestes, en zij leverden op zulk een vreselijke betuiging, verslagen in hun harten, hetwelk hen de volgende uitroep afperste: „Mannen, broeders, wat moeten wij doen?” Deze overtuigde Joden zagen hun vreselijke vergissing. Zij dachten dat zij de Naam van Jezus, van onder de hemel hadden uitgedelgd, en dat zij nooit meer in herinnering zou komen. Terwijl de overpriesters en schriftgeleerden Hem uit de wijngaard geworpen en gedood hebbende, tevergeefs dachten, dat Zijn erfenis, nu de hunne zou wezen. Maar Hij was opgestaan, om het hen te vergelden.

Op deze wijze hadden zij allen zich vergist evenals Mr. Loud, die veronderstelt dat Hij in de gewesten van de verdoemden afdaalde. Want de tekst zegt *dat de smarten des DOODS*, en niet de smarten van de HEL, *ontbonden werden*.

Maar er is nog een andere tekst die de nederdaling ter hel van de Zaligmaker, schijnt aan te duiden, en die is 1 Petrus 3: 18, 19 en 20. “Want Christus heeft ook ééns voor de zonde geleden, Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, (opdat Hij ons tot God zou brengen) die wel is gedood in het vlees, maar levendig gemaakt door de Geest. In Denwelken Hij ook heengegaan zijnde, de GEESTEN DIE IN DE GEVANGENIS ZIJN, GEPREDIKT HEEFT; die eertijds ongehoorzaam waren, wanneer de lankmoedigheid Gods eenmaal verwachtte, in de dagen van Noach, als de ark toebereid werd, waarin weinige (dat is acht) zielen, behouden werden door het water.”

Er is niets in dat gedeelte van de schrift, dat in het minste het lijden van onze Heere in het helse vuur aanduidt, en nog minder bevestigt, maar wel het tegendeel. De apostel beweert dat Christus eens voor de zonde heeft geleden. Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen.” Het woord, *eens*

kan op het gehele leven van Christus worden toegepast, want Hij was, al Zijn dagen een Man van smarten en verzocht in krankheid. Hij leed van de kribbe tot aan het kruis. Evenwel schijnt de apostel hier met dit woord, meer Zijn lijden aan het kruis te bedoelen, zoals hijzelf het verklaart: „zijnde gedood in het vlees” wat tevoren, zijn EENMAAL lijden genoemd wordt, wordt hier genoemd: „zijnde gedood in het vlees.” Welke woorden, aanduiden, dat beide het ziel- en lichaamslijden van onze Heere, op het kruis gedragen en geëindigd zijn. Want in het vlees leed Hij en in het vlees werd Hij gedood; maar toen Hij uit het vlees was, leed Hij in het geheel niet. Men vindt daar niets van in de gehele Bijbel. Dus was Hij nooit in de hel, want dan zou Hij meer dan EENS moeten geleden hebben, eens aan het kruis en nog eens in het HELSE VUUR. Wat meer zegt, de apostel schrijft des Heeren lijden en dood, alleen aan Zijn menselijke natuur toe: Hij leed EENS; Hij werd „gedood in het vlees.” Het lichaam leed ondragelijk en de ziel leed in het lichaam, maar Zijn Godheid leed niet, want Hij werd gedood in het vlees,” maar niet in Zijn Goddelijk Persoon, want die is een ongeschapen Geest, en heeft vlees noch benen, zoals een lichaam. De tweede Adam, de levendmakende Geest, de Heere uit de hemel kon nimmer sterven: ‘Ik leve in eeuwigheid.’ Deut. 32: 40.

De opstanding van Christus, wordt alle drie de Personen in de Godheid toegeschreven. Er wordt gezegd, dat Hij „opgewekt IS, door de heerlijkheid des Vaders.” Ook dat Hij Zichzelf heeft opgewekt: “Breek dezen tempel af, en in drie dagen zal ik denzelve weder oprichten.” Ik leg Mijn leven van mijzelf af en Ik heb macht hetzelve wederom te nemen.” En vervolgens wordt er ook gezegd, dat het door de Geest gedaan is: “Zijnde gedood in het vlees, maar levendig gemaakt door de Geest.” Kortom, Hij werd opgewekt door de bestemming van de Vader, door Zijn bevel, voor de ere Zijns Naams, en door hun verenigde kracht, die Zijn ziel ontvangen had, en haar nu weder met haar aardse huis verenigde. De Heilige Geest, door Wie Hij Zichzelf Gode had opgeofferd, keerde nu met de ziel terug, maakte het lichaam in het graf weder levendig, bezielde het en vervulde het met leven, welk leven de tweede Persoon in de Godheid weder aannam.

Maar, men mag mij tegenwerpen, indien Christus Zijnen geest in Zijns Vaders handen beval, en de Heilige Geest onmiddellijk de ziel tot de Vader geleidde, en die alzo ten hemel inging, hoe kon dan de Zaligmaker tot Maria zeggen: “Raak mij niet aan, want ik ben nog niet opgevaren tot Mijn Vader.” Als men er zo over denkt, dan kan men ook vragen: „Wat bedoelde Petrus er toch mee, als hij zei: „Want David is niet ten hemel gevaren, want zijn graf is onder ons tot op dezen dag.” Ongetwijfeld was de ziel van David onder de geesten van de volmaakt rechtvaardigen, hoewel zijn lichaam niet uit het graf was opgestaan. De ziel van Mozes werd in heerlijkheid met Christus op de berg gezien, hoewel God zijn lichaam in het land Moabs begraven had, waar het zich tot op deze dag, bevindt.

Nog meer, hoewel des Zaligmakers ziel Gode was opgeofferd en tenzelve dage in het Paradijs was, was het lichaam tot nog toe nog niet opgevaren. En wat meer is, het was niet de ziel maar het lichaam, dat Maria wilde aanraken. Zij wilde Hem bij de voeten aanvatten en Hem aanbidden, maar omdat zij ander werk doen moest, werd het haar verboden. Dat werk bestond daarin, dat zij Zijn broederen met Zijn wederopstanding moest bekend maken. Op een geschikter tijd mocht zij Hem aanraken en ook vasthouden, zoals Hij allen beval te doen. „Tast Mij aan, en zie, dat Ik zelf het ben.” Nu was het dat, “de waarheid uit de aarde sproot, en de Gerechtigheid (volkomen voldaan) uit de hemel nederzag.” Nu, gaf God het goede, want het heilige land had zijn vrucht gegeven.” Psalm 85. Zijn gerechtigheid ging voor Zijn aangezichte henen, en zette ons in de weg Van Zijn voetstappen.” Ps. 85: 11, 12. Nu was, “de Spruit des Heeren tot heerlijkheid en tot sieraad en de Vrucht der aarde tot sieraad en voortreffelijkheid, dengenen die het ontkomen zouden in Israël, Jes. 4: 2. Dit is de „handvol koren, op de top van de bergen.” „De bergen zullen den volke vrede dragen, en de heuvelen zullen zich verblijden ” Ps. 65: 12. Dit is, „de schoof van de eerstelingen ,” en de „eerste vrucht dergenen die ontslapen zijn.” Hij was de eerste die ooit tot een onsterfelijk leven werd opgewekt, en de eerste die uit het

graf, het pad aanschouwde, dat tot de eeuwige heerlijkheid in de hemel, leidende is. „Gij zult mij het pad des levens, bekend maken; verzadiging van de vreugde is voor Uw aangezicht, liefelijkheden zijn aan uw rechterhand, eeuwiglijk,” Ps. 16: 11. Deze eindeloze liefelijkheden aan de rechterhand des Vaders, zijn, „de vreugde die Hem was voorgesteld, waarvoor Hij het kruis verdroeg, de schande verachtte, en nu gezeten is, aan de rechterhand des troons Gods,” Hebr. 12: 2.

Hieruit blijkt nu klaar het heerlijk werk van ieder Persoon in de Goddelijke Drieëenheid. Hier legt het in het vlees gekomen Woord, het leven van Zijn mensheid af. De eeuwige Geest, waardoor Hij Zichzelf Gode opofferde, voerde Zijn ziel in de handen van Zijn Vader en maakte het lichaam, bij de terugkering van de ziel weer levendig. En God de Vader nam het zondoffer aan, en bracht de gevangenen, door het bloed des verbonds, weer uit de put, als een bewijs dat het rantsoen was aangenomen.

Maar ik ben van mijn onderwerp afgedwaald - „Door de Geest werd Hij levendig gemaakt.” En door welke Geest, ging Hij heen, en predikte de geesten, die in de gevangenis zijn?” De geesten in de gevangenis, zijn de zielen, die nu in de hel zijn. Van de goddelozen, wordt gezegd, dat zij bij hun scheiding uit dit leven, aanstonds ter hel varen, waar zij, „tesamen als gevangenen in de put vergaderd worden; en zij zullen in de gevangenis worden opgesloten, en na vele dagen zullen zij bezocht worden. Jes. 24: 22. Hier worden zij gehouden, en na vele dagen zullen zij weder bezocht worden, dan namelijk als de dood en de hel, hun doden zullen wedergeven, en belde ziel en lichaam in het oordeel zullen verschijnen, om hun vreselijk vonnis te ontvangen, en weggezonden zullen worden, om hun eeuwige straf te ondergaan. Hun opstanding is een opstanding ter verdoemenis. Waarom dan, zou de Zaligmaker tot deze gevangenen prediken, ziende dat de kloof van Gods onveranderlijk raadsbesluit gevestigd is, zodat niemand van daar ten hemel kan ingaan?

En wat de uitverkorenen aangaat, zij zijn voor de put gevrijwaard, en zullen er nimmer in komen. Behalve dat, wordt door God verklaard, dat zij, „die in de put nederdalen, op Zijn waarheid niet kunnen hopen.” Jes. 38: 18. En als er voor de waarheid geen hope is weggelegd, waarom zou dan die waarheid voor de hopelozen gepredikt worden? En als zij op zijn waarheid niet hopen kunnen, is het duidelijk dat de waarheid hen niet gepredikt werd, want Christus, heeft door Zijn Geest, nooit het evangelie aan hen, die in de hel zijn gepredikt. De gevangen zielen, waarvan in de tekst melding gemaakt wordt, zijn, wat Petrus noemt: „de goddeloze wereld,” die door het water omkwam. En de Geest van Christus in Noach (die een prediker van de gerechtigheid was) predikte hen in de wereld voor de zondvloed, terwijl de ark werd toebereid, en terwijl de lankmoedigheid Gods verwachtte. Maar Petrus zegt: “Zij waren ongehoorzaam;” en God zegt: Mijn Geest zal niet altijd twisten met de mens, ziende dat hij vlees is?” Voor welke ongehoorzaamheid, bestaande in het weerstaan en uitblussen van de Geest van Christus in Noach, nu hun zielen of geesten in de gevangenis van de hel zijn. Sedert hun gevangenschap is hun het evangelie nooit meer verkondigd, en dat zal ook nooit meer gebeuren. „Het graf kan de Heere niet loven, en de dood op zichzelf genomen, kan Hem niet prijzen. Jes. 38: 18. Daarom blijft er niet anders te geloven over, dan dat de Geest van Christus tot hen predikte, in de tijd dat de ark werd toebereid.

Nu, wat betreft de twee naturen in Christus.

Deze vereniging, had in het voornemen Gods van eeuwigheid plaats. En het zaad van de vrouw, het zaad van Abraham, dat Hij zou aannemen, en dat nu eens, „de vrucht van Davids lichaam,” en „de vrucht van Zijn lendenen,” genoemd wordt, en dat het zaad van de maagd was; ja dat Persoonlijk ZAAD, was van alle eeuwigheid, in de raad Gods besteld, verkoren en bestemd, om

met het WOORD verenigd te worden. Daarom wordt Hij ook Gods Uitverkorene genoemd, in Denwelken Zijn ziel een welbehagen heeft. In die eeuwige raad, was Hij bestemd om dat uitverkoren zaad, in de volheid des tijds aan te nemen, en in die natuur werd Hij verhoogd, tot de hoge waardigheid van Koning, Messias en enige Middelaar. Om deze oorzaak, zegt Hij ons ook, aangaande Zijn Godheid, die in de schoot des Vaders was: „De Heere bezat Mij in het beginsel Zijns wegs, vóór Zijn werken, van toen aan.” Maar ten opzichte van zijn bestemde vereniging, en Zijn verhoging in de menselijke natuur tot Koning en Middelaar, spreekt Hij, op deze wijze tot ons: “Ik hen van eeuwigheid af, gezalfd geweest, van den beginne van de oudheden der aarde aan. Spreuk. 8: 22 en 23. Deze verhoging betreft Zijn mensheid, want de Godheid kan niet verhoogd worden. Alzo zag de Vader Hem aan, als toekomstig Mens en Middelaar, en trad als zoodanig met Hem in een verbond, om welke oorzaak Hij de man Zijner rechterhand genoemd wordt, vóórdát de vereniging plaats had. Ps. 80: 17. Zo was de dierbare Verlosser, als uitverkoren, bestemd en gezalfd, als ons Verbondshoofd en heerlijke Middelaar, reeds van eeuwigheid, als mens, beschouwd, en daarom werd Hij ook *de Zoon des Mensen genoemd, die uit de hemel nederdaalde.*

En omdat Hij er in toestemde, om in de toekomst, tot onze verlossing mens te worden, wordt er van Hem gezegd, dat Hij in ongeëvenaarde liefde, in die eeuwige raad was voortgekomen, zoals geschreven is: „En gij, Bethlehem Efrata, zijt gij klein om te wezen onder de duizenden van Juda? Uit U zal Mij voortkomen die een Heérser zal zijn in Israël; Wiens uitgangen zijn vanouds van de dagen der eeuwigheid.” Micha 5: 2. Ter oorzaak van dit besluit Gods en het gemaakte verbond, en de bediening waartoe de Zaligmaker bestemd was, zegt Hij ons, dat Zijn liefde tot de uitverkorenen, - die Hem van alle eeuwigheid gegeven waren, en indertijd geschapen, en door de val zouden verdorven worden, - ik zeg, Zijn liefde, tot hen zodanig was, dat Hij bij de schepping, toen de aarde gegrondvest werd, “Zich vermaakte in de wereld Zijns aardrijks, en Zijn vermaken met de mensenkinderen waren.” Spreuk. 8: 31. Toen was de aarde nog niet bewoond, en de mensenkinderen bestonden nog alleen in het besluit en voornemen Gods.

Verder, de Vader vestigde een eeuwige liefde, op het toekomstige zaad dat bestemd was, om met het WOORD verenigd te worden, en dit zaad verkoren hebbende, en bestemd zijnde tot Zijn toekomstige vereniging, verkoos Hij in Hem een talloos gezelschap van mensenkinderen, de ‘UITVERKORENEN’ genoemd. Hij gaf die aan Hem; verenigde ze met Hem, en had ze in Hem, lief, met een eeuwige liefde. Dit wordt genoemd Zijn barmhartigheid over hen, en de gedachten Zijns harten, die vast blijven tot in duizend geslachten. Alzo, „zijn beide, Hij die heiligt, en zij die geheiligt worden, allen uit een,” van een God, en van een Vader. „Ik vare op tot mijn Vader en uw Vader, tot mijn God en tot uw God.”

In de volheid des tijds, nam het eeuwige Woord, het bestemde zaad aan, het Kind werd voor ons geboren, en een Zoon werd ons gegeven. Nu werd de oude profetie vervuld: “En zijn Heerlijke zal uit Hem zijn, en zijn Heerser uit het midden van Hem voortkomen; en Ik zal Hem doen naderen en Hij zal tot Mij genaken; want wie is Hij, die met Zijn hart borg worde, om tot Mij te genaken, spreekt de Heere ?” Jeremia 30: 21. Let daarop, de HEERLIJKE, wordt door Christus op Zichzelf toegepast, die ook een zeker WELGEBOREN MAN, genoemd wordt, die ging om een koninkrijk te ontvangen. Luk. 19: 12. Aldus, gaf God het goede, de huize Israëls beloofd, door Zijn eigen Zoon, in de gelijkheid des zondigen vleses te zenden, die ook “God, geopenbaard in het vlees,” was.

Uit deze vereniging die plaats had tussen de Goddelijke Persoon, des Zoons Gods, en het vrouwenzaad in de baarmoeder van de maagd, door vleeswording, en welke vereniging door het gehele leven des Zaligmakers stand hield, ook in de dood niet ontbonden werd, en tot in alle eeuwigheid zal blijven bestaan, want daardoor is Hij Priester, van een eeuwig blijvend priesterschap, en Koning van een eeuwig koninkrijk. Uit deze vereniging, zeg ik, ontspringt al de onwaardeerbare en wezenlijke verdienste van de Zaligmaker, Hij achtte het geen roof, Gode evengelijk te zijn, toen Hij de gedaante eens dienstknechts aannam. Hieruit ontstond de

waardigheid van een eeuwige gerechtigheid. Hij was Gods Medegenoot, toen Hij aan het kruis geslagen werd, en daardoor volmaakte Hij allen, die in eeuwigheid geheiligd worden.” Toen Hij gedood werd, was Hij de VORST des levens, en „de oorzaak van de eeuwige zaligheid voor allen die Hem gehoorzaam zijn.”

Wat de *menselijke natuur* aangaat, die was geheel vrij van alle aangeboren zonde, en deed ook nooit iets zondigs. Zij was met alle genade in alle volmaaktheid vervuld. Genade was op Zijn lippen uitgestort, en een eeuwige zegen was op Hem. De Heilige Geest, met al Zijn gaven, en in al Zijn volheid, was en bleef op Zijn mensheid, en dat HEILIGE, was verenigd met de eeuwige. ”Ik zal zijn, die Ik zijn zal.” Deze is de Christus Gods, het fundament dat Hij in Sion gelegd heeft, en de lieveling van ieder gelovige. Zonder het bestaan dezer vereniging is het niet gemakkelijk te begrijpen, hoe God en de mens, die zo oneindig ver van elkander staan, ooit konden te samen komen, en gemeenschap met de Vader konden hebben. Maar, “God werd geopenbaard in het vlees.” En dit is nu de grote verborgenheid van de Godzaligheid, die de hemel de mensen geopenbaard heeft en zij is de fontein van alle Godzaligheid die ooit bestond of bestaan zal, of IN de mens zal geopenbaard worden. Alle godsdienst, die niet uit de volheid van Christus ontvangen wordt, is niets dan schijn, een vorm-godzaligheid zonder de kracht, die de bezitter er van in de ogen Gods, niet anders dan een huichelaar en een wolf in schaapsklederen maakt.

Maar evenals God van eeuwigheid, de vereniging van de twee naturen van Christus besloot, even als de vereniging van Christus met zijn zaad, zo verkoos Hij hen ook van eeuwigheid, *om den beelde Zijns Zoons gelijkvormig te worden*. Vandaar werd Hij ook door Hem uitgezonden, om de uitverkoren, kinderen Gods, die verstrooid waren, in Hem, bijeen te vergaderen. Hij werd aan het kruis opgeheven, om al die mensen tot Zich te trekken. Hij werd ten toon gesteld als de beloofde Silo, wie het te vergaderen volk toebehoorde. Hij werd ter rechterhand Gods verhoogd, opdat wij tot Zijn gemeenschap zouden geroepen worden, en door het ontvangen van de Heilige Geest van de belofte “met Hem zouden worden verenigd, en één geest, met Hem gemaakt.” Daardoor zouden ook onze genegenheden zich uitstrekken ter rechterhand Gods, waar Christus gezeten is. Daar nu Christus, de bron van alle Godzaligheid is, en alle volheid in Hem woont, moet alle genade uit Zijn volheid ontvangen en voortdurend bij Hem gezocht worden, door onze vereniging met Hem.

Van onze vereniging met Hem wil ik nu spreken.

1. In de eerste plaats, zijn er vele dingen, die de Heilige Geest in de uitverkoren zondaar werkt, voordat deze eeuwige vereniging kan plaats hebben. In de tijd moet Hij eerst Zichzelf openbaren, Hij moet gekend, gevoeld en Zijn vreugde in de ziel uitgestort hebben. De arme zondaar is van nature hoogmoedig en God ziet de verhevene van verre. De ziel, door hoogmoed van God ver verwijderd zijnde, heeft vernederende genade nodig, want God zegt dat Hij bij een nederig en verslagen harte wonen wil.
2. Alle mensen zijn van nature ongelovigen. God heeft alle mensen onder het ongelooft besloten, en een boos ongelovig harte wordt een afwijken van de levende God genoemd. Hieruit blijkt de behoefte aan een werk des geloofs in de ziel; en geloven is een werk Gods.
3. Het vleselijk gemoed van de zondaar is vijandschap tegen God, het onderwerpt zich aan de wet Gods niet, en het kan ook niet. Dit toont de noodzakelijkheid van een krachtige toepassing van het woord van de verzoening aan.
4. De wil is geheel ten kwade geneigd, zoals uit de volgende gelijkenis blijkt: „Zoon, ga henen, en werk dezen dag in mijn wijngaard; maar hij antwoordde en zei: ik wil niet.” Maar de Almachtige buigt de wil en evangelisch berouw, maakt de zondaar gewillig. Uw volk zal zeer

gewillig zijn, op de dag mijner heirkraft,” hetwelk door de gelijkenis verklaard wordt, zeggende: “En daarna berouw hebbende, ging hij henen.”

5. De zondaar heeft van nature een ‘gezond’ hart, en „de gezonden hebben de medicijnmeester niet nodig, maar die ziek zijn.“ Dit toont de behoefte aan een gewonde geest aan. Christus werd gezonden om de verbrokenen van hart te verbinden“ en te genezen die ziek zijn.
6. De zonde maakt scheiding tussen God en de ziel. Dit wijst de behoefte aan vergeving aan, voordat God en de zondaar te samen kunnen komen. “Hij zal hen de kennis van verlossing geven, door de vergeving hunner zonden.
7. Des zondaars wegen, zijn niet de wegen Gods, en zijn gedachten, niet Gods gedachten, hetwelk de noodzakelijkheid aantoont om weer in Gods wegen gebracht te worden. Ook moeten de gedachten des harten worden veranderd, vóórdat deze vereniging kan plaats hebben “Kunnen ook twee te samen wandelen, tenzij zij bijeen gekomen zijn?
8. De zondaar moet ontledigd worden van zichzelf en arm van geest tot de Zaligmaker komen, met een geestelijke honger, voordat hij met de Heere kan aanzitten, want Hij „vervult de hongerigen met goederen, en de rijken zendt Hij ledig weg
9. De zondaar is wijs in zijn eigen ogen, maar God vangt de wijzen in hun arglistigheid. Dit toont ons de noodzakelijkheid aan, om van onze onwetendheid overtuigd te worden. Indien iemand wijs is in deze wereld, die worde dwaas, opdat hij wijs mag worden.” Want: “God heeft het dwaze dezer wereld uitverkoren, opdat Hij de wijzen beschamen zou.
10. De zondaar moet zijn eigen zwakheid leren gevoelen. „De sterken zullen gewisselijk vallen,” maar God, „geeft de zwakken kracht, en vermenigvuldigt de sterkte, dien die geen krachten heeft.”
11. In de zondaar, die nabij de grote Profeet van de gemeente gebracht is, wordt een zachtmoedige geest, en een leerzame gemoedsgesteldheid vereist, want al Gods kinderen zullen van Hem geleerd worden. Maar de zachtmoedigen zal Hij in het recht leiden; de zachtmoedigen zal Hij zijn wegen leren.
12. Het vleselijk gemoed moet vernieuwd en gespeend worden aan zijn natuurlijke, wereldse gezindheid, want, „die naar het vlees leeft, zal sterven,” maar de ziel die tot deze vereniging gebracht is, moet „den zin van Christus hebben.”
13. Er moet een diep gevoel zijn, van veroordeling uit gebrek van gerechtigheid. God rechtvaardigt de goddelozen. Het beste kleed zal nooit met dankbaarheid ontvangen worden, voordat de zondaar van zijn eigen naaktheid overtuigd is Christus ontvangt zijn bruid slechts in het bruiloftskleed dat Hijzelf beschikt heeft. Alleen zij, die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, zullen verzadigd worden.
14. Er kan geen vereniging tussen twee personen bestaan, als zij elkander niet enigszins hebben leren kennen, door personele samenkomst of door bericht. Zo is het ook met deze vereniging. „Zij zullen Mij alle kennen, van de kleinste onder hen tot de grootste onder hen,” en deze kennis wordt verkregen door het Evangelie en door de openbaring van Christus aan de ziel. „Ik zal Mijzelf openbaren aan hen, die Gij Mij uit de wereld gegeven hebt.”
15. Waar ware vereniging bestaat, moeten ook onderlinge genegenheden gevonden worden. Vijanden kunnen geen enigheid des geestes hebben, maar deze vereniging heeft God ook uitgewerk: „Ik heb u lief gehad met een eeuwige liefde en daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid.” De verschillende indrukken en bewegingen van de ziel, teweeggebracht door de invloed van de eeuwig gezegende Geest, om deze vereniging tot stand te brengen, zijn drie. Namelijk, Goddelijke beroeringen, hemelse bewegingen en bovennatuurlijke genegenheden.
  - (1) Goddelijke beroeringen, geven de eerste stoot. Inwendige beroeringen omtrent de zaligheid, maken iedere menselijke vertrooster, tot een nietig medicijnmeester, en dit drijft, onder de invloed des Geestes, de gedachten van de aarde naar de hemel. „Als ik aan God dacht, maakte ik misbaar.”

- (2) Ernstige bezorgdheid, welke een beweging uit God is, als de inwendige beroering hoger klimt. „Met mijn ziel heb ik U begeerd in de nacht, ook zal ik met mijn geest, die in het binnenste van mij is, U vroeg zoeken.”
- (3) Een uitzierend oog, gevestigd op, en genegenheden uit gaande naar Hem, van Wie hulp verwacht wordt. „De mens zal zien op Dengene, die hem gemaakt heeft, en steunen op den Heilige Israëls.”
- (4) Een zwak vertrouwen van welslagen, in hetgeen de mens ernstig najaagt. „Ik zal opstaan en tot mijn Vader gaan.” En wij weten, dat, „wie tot God komt moet geloven dat Hij is, en een beloner is, dergenen die Hem zoeken.”
- (5) Een recht gevoel, van de noodzakelijkheid, van een alles overklimmende kracht, om het hart te buigen „Bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn.”
- (6) Een gevoel van natuurlijke weerspanning en van de noodzakelijkheid, om door God getrokken te worden. „Trek mij, en wij zullen U nalopen.”
- (7) De ongenoegzaamheid van alle menselijke hulp „Daar was geen ontvlieden voor mij, niemand zorgde voor mijne ziel; toen zeide ik, Gij zijt mijn Toevlucht.”
- (8) Een algehele afsnijding, van alle menselijke bijstand. Alles is ijdelheid en kwelling des geestes, en daaruit ontstaat een zoeken, naar beter hulp: „Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, zoo schreeuwt mijne ziele, tot U, o God.”

Nu ga ik over tot de Schriftuurlijke beschrijving van deze eeuwig gezegende vereniging.

1. In de eerste plaats wordt zij vergeleken bij de vereniging die er tussen het fundament van een gebouw en het gebouw zelf, bestaat. „Niemand kan een ander fundament leggen, dan hetgene gelegd is, namelijk Christus Jezus; en gij, als levende stenen wordt tot een geestelijk huis opgebouwd, opdat gij zoudt verkondigen, de deugden desgenen, die u uit de duisternis gebracht heeft, tot Zijn wonderbaar licht.” Deze vereniging tussen een fundament en het gebouw, is een vereniging die veel te dragen heeft en toont dus aan, dat de ondragelijke last geheel op de Zaligmaker gelegd werd. Het fundament draagt de gehele last van het gebouw. En waarlijk, de Zaligmaker van mensen, droeg het ganse gewicht van onze zonden, het gewicht van Gods toorn, van de eisen van de wet, de oneindige eisen van de gerechtigheid, en ook van onze onvolmaaktheden. Ja Hij zelf nam onze krankheden op zich, en sedert die tijd heeft het bestuur van Zijn koninkrijk, op Zijn schouderen gelegen; terwijl al de zorgen voor Zijn gezin, al hun lasten, al hun onstandvastigheden, met al hun fouten, tekortkomingen, onvolmaaktheden en afwijkingen, op Hem geworpen zijn. „Gij hebt mij arbeid gemaakt met uw zonden, gij hebt mij vermoeid door uw ongerechtigheden.” En wat volgt er nu? „Ik, Ik delg uw overtredingen uit, om Mijnentwille, en Ik gedenk uw zonden niet.” Jes. 43: 25. Hieruit zien wij dus, hoe het ganse gewicht van het gehele gebouw van de genade, in het eeuwig voornemen Gods, in de uitvoering van dat voornemen, in de heerschappij van de genade, in de aanneming van de heiligen, en in het voortdurend dragen van hen in hun hulpeloosheid, alleen en geheel op Christus gelegd werd, zoals er geschreven is: „Ik heb u gedragen van de buik aan, ja, ook van de baarmoeder aan, en tot in uw ouderdom zal Ik dezelfde zijn, ja tot in de grijsheid, zal Ik u dragen.” Dit fundament droeg ieder gedeelte van de last, van de aanvang van de eeuwen aan, tot dat Hij het koninkrijk, in eeuwige heerlijkheid Zijn Vader zal overgegeven hebben. Daarom wordt Hij genoemd: „Een beproefde steen, een vast fundament, uitverkoren en dierbaar. U die gelooft, is Hij dierbaar.”
2. Deze vereniging wordt vergeleken, bij de vereniging die er tussen het hoofd en de leden, van het menselijk lichaam bestaat. De OPMERKZAME Christen, wordt het OOG, de OPLETTENDE en ZORGVULDIGE ZIEL, het OOR; de NIJVERE heilige, de VOET; de SPREKENDE heilige, de MOND; de WELRIEKENDE heilige, de NEUS; en de

VRIJGEVIGE ziel, de HAND, genoemd. Deze alle zijn afzonderlijke leden van Christus, en de gehele verzameling ervan, is *Zijn wonderbaar lichaam*. “Het lichaam is niet één lid, maar vele leden. Indien de voet zoude zeggen, dewijl ik de hand niet ben, ben ik niet van het lichaam; is zij daarom niet van het lichaam? En indien het oor zou zeggen, omdat ik het oog niet ben, ben ik niet van het lichaam; is zij daarom niet van het lichaam? Indien het gehele lichaam het oog ware, waar zou het gehoor zijn? Indien het gehele lichaam het oor ware, waar zou het gezicht zijn? En indien het gehele lichaam gehoor ware, waar zou dan de reuk zijn? Maar nu heeft God ieder van de leden in het lichaam geplaatst, zoals het Hem behaagd heeft. Nu, gij zijt het lichaam van Christus en leden in het bijzonder. En God heeft sommigen in de gemeente gegeven, ten eerste apostelen ten tweede profeten; ten derde leraars; daarna krachten, gezondmakingen, behulpfels, regeringen, verscheidenheid der talen”, enz. 1 Cor. 12. Hier toont Paulus aan, dat ieder lid zijn bijzondere gave en genade heeft. De een is een apostel, om het fundament te leggen; de ander, profeet, die een oog is, om te zien wat er in de wereld gebeuren zal; dan heeft men leraars, om mede te delen wat zij ontvangen hebben; dan krachten, die door de Zaligmaker in antwoord op hun gebeden, tot wonderen gemaakt zijn; dan gaven van gezondmaking, die bestaan in de uitstrekking van de hand des Heeren, als onze gebeden verhoord worden; dan behulpfels. ieder lid is door zijn wandel, door zijn gesprekken, door zijn ondervinding, door zijn genegenheid tot de bedroefden, door zijn gebeden, of door zijn mildheid, een behulpfel in het wonderbare lichaam; dan regeringen: moeders in Israël zijn bestuursters van de jonge, vrouwelijke bekeerden, om de jonge vrouwen te leren, matig te zijn, kuis te zijn en het huis te bewaren. De vaders in de gemeente geven aan de jonge mannen in het geloof, raad en bestuur. Diakens zijn voor de armen; de predikant leert door het woord en de leer. Terwijl ieder levend lid van het gehele lichaam, door de hand des geloofs, het Hoofd behoudt, dat het gehele lichaam bestuurt en regelt. Door dit Hoofd wordt het gehele lichaam, als van één gemoed en van één gevoelen zijnde, en één geloof, één hope en één Geest deelachtig zijnde, te samen gehouden. En door de banden van onderlinge toegenegenheid, geestelijke vereniging en evangelische vrede; samen met het voedsel dat van het Hoofd op elk lid, en van het een lid op het andere, door de geestelijke vereniging, die al de leden van het lichaam samen bindt, afdaald, neemt het gehele lichaam toe in aantal, en sterkte, als door God gewrocht. 2 Col. 19. De hals, met haar banden en zenuwen, die dit heerlijk Hoofd met het wonderbaar lichaam, samen houdt, is de in zichzelf bewogen liefde Gods, Zijn eeuwig besluit en de band des verbonds. Deze houden dit Hoofd met het lichaam voor eeuwig verenigd. Terwijl de Goddelijke waarheid, door het evangelie aan het licht gebracht, een fundament legt, voor de volle verzekerdheid des geloofs. „Die Hij tevoren gekend heeft, deze heeft Hij ook tevoren verordineerd, en die Hij tevoren geordineerd heeft, deze heeft Hij ook geroepen, en die Hij geroepen heeft, deze heeft Hij ook gerechtvaardigd en die Hij gerechtvaardigd heeft, deze heeft Hij ook verheerlijkt.“ Dit is de barmhartigheid Gods, in Christus Jezus aan ons geopenbaard, en door de Geest Gods in ons gewerkt. Dit is Sions enige zekerheid, die de heerlijke erfenis voor al het zaad verzekert. En de gemeente die een bevindelijke kennis van al deze zaken heeft, die de toepassing en de kracht er van ondervonden heeft, die de zoetigheid en de blijdschap er van heeft gesmaakt, die ze door het oog des geloofs ziet, en ze in liefde vasthoudt, is waarlijk de bruid, waarin de Heere zich verlustigt. “Gij hebt mij het hart genomen, met één uwer ogen, met een keten van uw hals.“ Hoogl. 4:9.

3. Deze vereniging wordt verder vergeleken, bij de vereniging die er bestaat, tussen de wijnstok en zijn ranken. „Ik ben de wijnstok en gij zijt de ranken“. Er is niets vruchtbaarder dan een wijnstok. Er is niets onder alles wat HOUT, genoemd wordt, dat zo zwak is, en toch is er geen WORTEL, in de aarde, die zoveel leven, sap en voedsel bevat, als

de wortel van een wijnstok. Er is ook geen plant, die zooveel edel vocht voortbrengt, noch iets dat een sterker vocht geeft als het gestookt wordt, getuige de wijngeest. Zo is het ook met deze vereniging. Wie zou het ooit gedacht hebben, dat er door de Zaligmaker zulke grote dingen uitgevoerd zouden worden, toen Hij in de wereld als een arm en behoeftig man, een worm en geen man, en een verachte onder het volk verscheen, en door zwakheid gekruisigd werd? Dit was het GESLACHT Davids, maar Davids WORTEL was verborgen in Davids SPRUIT. En in die eeuwig gezegende WORTEL is het natuurlijk leven van alle mensenkinderen, het leven van de engelen, en het eeuwige leven van alle uitverkorenen. „In Hem leven wij, bewegen wij ons en zijn wij. Door Hem, ontvangen allen die geloven, het eeuwige leven, en door Hem wordt de nieuwe wijn van het koninkrijk uitgestort, namelijk de wijn van eeuwige liefde, die sterker is dan de dood. Al wie van die wijn drinkt, vergeet zijn armoede en gedenkt zijn ellende niet meer. “Gij zijt de ranken zo gij in Mij blijft en Ik in u.” Zoals de rank geen vrucht kan dragen uit zichzelf, zo ze in in de wijnstok niet blijft, alzo ook gij niet, zo gij in Mij niet blijft.” Gevoelig in Hem te blijven, is door het geloof in Zijn kracht te staan, omgord te zijn met Zijn waarheid, in Zijn licht schijnsel te leven, zich in Zijn aanschijn te verblijden, Zijn kracht te gevoelen, het hart verwijd te hebben door een gevoel van Zijn liefde, Zijn gangen op te merken en Zijn heengaan te betreuren, Zijn afwezigheid te bewenen, gesteld te zijn op Zijn bezoeken, en te staan in de vrijheid, waarmede Hij ons vrijgemaakt heeft. Niet verstrikt te worden in de netten van de dwaling, in de dienstbaarheid van de zonde en niet te bukken onder het juk van wettische slavernij. Soms zijn de ranken van de wijnstok zonder bladeren en zonder vruchten; maar de rank die in de wijnstok blijft, heeft evenwel leven in haar wortel, in welk leven beide, de bladeren en de vrucht, liggen opgesloten, zodat er niets nodig is dan de zon, om ze weer te voorschijn te brengen. Zo gaat het met een kind van God, dat door zijn struikelingen en vallen, dikwijls het uitwendig groen van zijn belijdenis verliest. Dan kwijnt het geloof, de liefde is verkoud, de lijdzaamheid verwelkt, de hoop staat op een laag standpunt, de ijver verslapt, en alle blijdschap is als het ware uitgedoofd. Maar als Christus verschijnt, verlevendigt Hij het werk, uit Zijn tegenwoordigheid vloeit vernieuwde vereniging en gemeenschap voort, de wind blaast verfrissend in de hof, en de geliefde wordt weer uitgenodigd, Zijn Eigen edele vruchten te eten. Maar, zo iemand in Mij niet blijft, is hij buiten geworpen en verdort als de rank, en men vergadert dezelve, en zij worden in het vuur geworpen en verbrand. Iemand kan volgens zijn *belijdenis* in Christus zijn, zonder geestelijk in Hem te wezen. Er zijn Christenen in naam en schijn, en er zijn Christenen in de geest en in beginsel. Die alleen door belijdenis en in het openbaar, door letterkennis en gaven, door ijver en vreugde flikkeringen die alleen uit de opwellingen en bewegingen van de natuurlijke genegenheden ontstaan, in Christus is, kan er zeker staat op maken, dat hij nooit in Hem blijven zal. Hem ontbreekt: „diepte van aarde,” of een gebroken hart. Hij mist de bron des Goddelijken levens, en hij heeft geen „wortel in zich zelf,” die daarin bestaat, dat de liefde Gods in zijn hart uitgestort is. Deze worden door de gemeente uitgeworpen, óf door hun openbare verwaandheid, óf door de vervloekte ketterijen, die zij omhelzen. Daardoor worden zij ontdekt, en daarom uitgeworpen als een rank die afgesneden wordt, waarna zij spoedig verdorren. Hun blijdschap, ijver en kennis, verdorren tegelijk en men vergadert hen; namelijk, de indringers, kettters, afvalligen, huichelaars of wereldlingen, worden in één gezelschap of vergadering verzameld en hun einde is, dat zij samen, met ziel en lichaam in het helse vuur verbrand worden.

4. Deze vereniging wordt ook bij de vereniging die er tussen man en vrouw bestaat, vergeleken, welke vereniging de éénheid van de natuur van Christus en Zijn gemeente uitdrukt. De aanneming door Christus van de menselijke natuur, die Abrahams zaad was, de vrucht van Davids lendenen, de vrucht van zijn lichaam, het zaad van de maagd,

geworden uit een vrouw; bereid uit de zelfstandigheid van haar lichaam en die een deel uitmaakt van het vlees en bloed der kinderen, hetgeen de Heere aannam. Die uit datzelfde vlees en bloed, volgens de Schrift, Hebr. 2: 14 een gedeelte nam. Deze aanneming van de menselijke natuur, zeg ik, toont de éénheid des vleses, van Christus en Zijn bruid, aan. Hij is met een gedeelte van der kinderen vlees en bloed bekleed. Daarom wordt er van ons gezegd, “dat wij leden van Zijn lichaam, van Zijn vlees en van Zijn benen zijn.” Ef. 5:30. En „niet meer twee, want die twee, zullen tot één vlees zijn. Maar als hetgeen Mr. Loud zegt, waar is, dan zijn zij geen, één vlees, want hij zegt dat het vlees des Zaligmakers ontstaan was uit de Godheid, maar dat het onze uit de aarde voortkwam. Bijgevolg kan dan van Hem niet gezegd worden, dat Hij van ons vlees of één vlees met ons, is; maar de Geest zegt, dat wij één vlees zijn. „Dit is een grote verborgenheid, maar ik zeg dit, ziende op Christus en op de gemeente.” Efése 5: 31-32.

5. Verder. „Die de Heere aanhangt, is één Geest met Hem.” 1 Cor. 6: 17. Al de uitverkorenen, worden deelgenoten van de Geest van Christus. “Indien iemand de Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe.” De volheid des Geestes is in de Zaligmaker, niet met mate en dezelfde Geest werkt en woont in al de heiligen, wier lichamen tempelen des Heiligen Geestes zijn. Onder de zoete invloed van de Geest der liefde, wordt onze heerlijke en eeuwige vereniging met de Zaligmaker, aan de uitverkoren zondaar openbaar. Door de Geest roept God ons tot de gemeenschap met Zijn Zoon. En wanneer de arme zondaar eens gevoelt dat de liefde van Christus in hem werkt, en dat al zijn begeerten en genegenheden naar Hem uitgaan, komt hij onder de band des verbonds, in de vreugde des Heeren, en in de heerlijke vrijheid van de kinderen Gods. Dan gaat hij in de rust en hij rust van al zijn zwaarigheden en van al zijn wettische en dode werken, en zegt, met insluiting van zichzelf: „Mijn liefste is mijn, en ik ben de Zijne.” Terwijl de onderlinge genegenheden, de band van de volmaaktheid, de vereniging zo duidelijk, zo vast, zo zoet en liefelijk maken, dat hij verstaat, wat Hij bedoelt, als Hij zegt: “Geloof mij, dat Ik in u ben en gij in Mij zijt.” En wederom, “Ik ben in Mijn hof gekomen, Mijn zuster, Mijn bruid.”
  - (1) Deze vereniging, bij het onderling verband tussen een fundament en gebouw vergeleken, wijst ons aan op Wie al het gewicht onzer zonden en het lijden, dat wij waardig zijn, gelegd is. En waar de met zonden beladen, wegzinkende en aan zichzelf wanhopende zondaar, zijn rustplaats vindt, als hij uit de afgrijselijke put gebracht en geleid wordt op de Rots, die voor hem te hoog zoude zijn. Op welke Rots hij al zijn lasten en zorgen werpt, en waarop hij zijn hart als op een vaste grondslag gevestigd gevoelt, tegen welke, de poorten der hel, nooit iets zullen vermogen.
  - (2) Deze vereniging, voorgesteld door de HALS, die het lichaam met het Hoofd samen voegt, en welk Hoofd alles tot welvaren van elk lid van het lichaam aanwendt, dient om ons de vereniging van de leden met elkander duidelijk te maken. En hoe het hoofd Christus, in vereniging met het lichaam, datzelfde wonderbaarlijke lichaam leidt, bestuurt en onder Zijn invloed doet handelen. „De ogen des wijzen, zijn in zijn (Verbonds)hoofd.” „De weg des mensen is niet bij zichzelf.” „Het is niet bij de mens, dat hij Zijn weg richt.” „Wees niet gelijk een paard, of een muilezel, die geen verstand heeft; en Mijn oog zal op u zijn,” zegt de Heere. Ja, waarlijk, de Heere helpt en verzorgt ieder lid van het gehele lichaam. Genezing en gezondheid, voedsel en geneesmiddelen, allen zijn ze in Hem en van Hem. „Ik ben de Heere, uw Heelmeester.” Ja, Hij is de vreugde onzes aanschijns en onze God. „Ik ben het brood des levens.” Hij wast ons van onze zonden in Zijn eigen bloed. Het dwalende lid brengt Hij te recht; het zwakke draagt Hij; het zogende leidt Hij zachtkens;

het blinde geeft Hij het gezicht; het dode maakt Hij levend; het koude verwarmt Hij en werkt in alle, beide het willen en het werken.

- (3) Deze vereniging, wordt voorgesteld door de wijnstok en zijn ranken, toont de wortel aan, waarin ons leven gelegen is, waar het is verborgen, en de weg door welke het aan ons wordt meegedeeld. En evenals de rank die dikwijls zonder bladeren of vruchten schijnende, evenwel leven in de wortel heeft, zo is het met de uitverkorenen, wier leven hen in Christus Jezus voor de aanvang van de wereld gegeven is, hoewel zij van nature, evenals de anderen, dood zijn in zonden en misdaden, totdat zij door de Heere des levens en van de heerlijkheid worden levend gemaakt. Verder. De wijnstok draagt, in tegenstelling van de meeste planten, nooit geen vrucht op het oude hout; de nieuwe rank en haar nieuwe vrucht in dezelve, komen gelijktijdig te voorschijn. Als er geen leven wordt medegedeeld, ontstaat er ook geen nieuwe rank, en is er geen nieuwe rank, dan is er ook geen vrucht. Zo ook kan de natuur, Gode nooit vruchten dragen. Het nieuw en levend grondbeginsel, de nieuwe mens der genade, moet in de ziel geformeerd worden, zal er ooit vrucht van verwacht kunnen worden. Niemand kan druiven van doornen, noch vijgen van distelen lezen. Onze vrucht is in Christus gevonden. De nieuwe mens der genade, komt voort uit de volheid van de genade in Christus. De Heilige Geest werkt en brengt zijn eigen vruchten voort, die al de genaden, of de vruchten des Geestes genoemd worden. Door de onderwijzing van genade leren wij de goddeloosheid en de wereldse begeerlijkheden verzaken, om in deze wereld matig, rechtvaardig en Godzalig te leven. Van de werkingen van genade komen alle goede werken voort. „Ik heb overvloediger gearbeid, dan zij allen, doch niet ik, maar de genade Gods die met mij is.” Wat meer is, daar de nieuwe rank van de wijnstok, de nieuwe tros en de bladeren, allen in het leven dat in de wortel van de wijnstok gevonden wordt, liggen opgesloten, zó zijn onze nieuwe mens, onze nieuwe vrucht en de groene bladeren van onze heilige belijdenis, allen uit Christus, die ons Leven en onze heilige Wortel is. Hoewel wij nu op sommige tijden schijnen te verdorren in onze belijdenis, en onvruchtbaar te zijn in onze zielen, nochtans zal door middel onzer vereniging met Hem, ons blad groen zijn in Hem, zij zullen niet verdorren, en wij zullen ook niet ophouden, vruchten voort te brengen. Ja „in de ouderdom zullen zij nog vruchten dragen, om te verkondigen dat de Heere recht is.” Dat Hij rechtvaardig en getrouw is, door naar Zijn verbondsbelofte, ons de zegen des eeuwigen levens te geven. Maar nog eens. Evenals het leven van de rank, de vrucht en het blad, geheel in het sap, dat het leven van de wijnstok is, ligt opgesloten en dat in zijn wortel is verzekerd en verborgen, en welk leven door de warme, levenwekkende stralen van de zon, in een levendige werkzaamheid gebracht wordt, zó gaat het in de ziel als de Zon der Gerechtigheid met heling in haar stralen, over haar opgaat. Want dan verandert de uitgedroogde woestijn in een vruchtbaar veld, en de eertijds verbasterde plant van een vreemden wijnstok komt met al haar zilvertooi en met al haar gezegende trossen te voorschijn.
- (4) Deze vereniging, afgebeeld door die, welke tussen man en vrouw bestaat, toont niet alleen de eenheid van vlees en bloed, en de eenheid des Geestes, tussen Christus en Zijn gemeente aan, maar zij geeft ons ook te kennen welk deel zij als gemeente in al de waardigheid, ere, het welvaren en de majesteit van haar man, bezit. De vrouw is niet alleen één vlees, met haar man, maar is ook met hem deelgenoot in alles wat hij heeft. Zij draagt er zorg voor, dat Hij dit te weten komt, en pleit er op, hem vasthoudende en omklemmende in voor- en tegenspoed, in rijkdom en armoede, in ziekte en gezondheid. Zo is het met deze vereniging gesteld. Christus is de Bruidegom, zij de bruid. Hij is de man, zij de vrouw. Hij is de koning, zij de koningin. Hij is des Koningszoon, zij de dochter van de Heere, de Almachtige God. Hij is de Vorst, zij de vorstin. Hij is de Heere en zij de uitverkorene vrouw. Maar zij bestaan elkander niet alleen in titels, waardigheid, ere en majesteit, maar ook in personele eigendom. Zij is bestemd om een kroon te dragen, en op

Zijn troon te zitten. Zij heeft deel aan Zijn woord, aan Zijn genade, aan Zijn barmhartigheid, aan Zijn Geest, aan Zijn koninkrijk, aan Zijn heerlijkheid, en is een erfgenaam Gods, en mede-erfgenaam van Christus. Zij heeft ook deel aan Zijn lijden. Zij moet uit Zijn beker drinken, en Zijn kruis dragen. Zij wordt één plant met Hem in de gelijkmaking Zijns doods. Zij deelt mee in de vervolgingen waaraan het evangelie is blootgesteld, verliest haar goede naam en wordt om Zijntwil van alle mensen gehaat. Zij wordt echter door Hem in alle haar verdrukkingen vertroost. Hij spreidt haar het bed in haar krankheid, als zij dat zelf niet doen kan. Hij ondersteunt haar op het ziekbed, opdat zij niet bezwijken zou, voorziet in haar behoeften, opdat zij niet verplicht zij uit te gaan, voor dat zij er toe in staat is. Hij heeft medelijden met haar zwakheden, en behandelt haar met tederheid. Hij ondersteunt haar onder aanvechtingen opdat zij niet bezwijkte. Hij bereidt voor haar een weg ter ontkoming opdat zij niet gevangen worde, en heeft overeenkomst van gevoelen met haar. Dit toont Hij door haar toestand zich ter harte te nemen en haar barmhartigheid te bewijzen. In alle onze benauwdheden is Hij benauwd. Iedere wrede aanraking, acht Hij als de aanraking van Zijn oogappel en roept een vreselijk en eeuwig wee uit, over allen die haar in het minste beledigen, of haar geringste lid enige oneer aandoen.

- (5) Deze vereniging wordt verder vergeleken, bij de kunst van het bomen enten. “Want indien gij, een wilde olijfbom zijnde, tegen natuur in den goeden olijfbom wordt ingeënt, en des wortels en van de vettigheid des olijfboms zijt deelachtig geworden, zo roemt niet tegen de takken. En indien gij daartegen roemt, gij draagt de wortel niet, maar de wortel u.” Rom. 11: 17-18. Van deze inenting wordt gezegd dat zij tegen natuur is. De natuurlijke wijze van inenting bestaat daarin dat men een afsnijdsel neemt van een boom die goede vruchten voortbrengt, en die op een wilde stam zet. Het hout van die wilde stam kan het staan in de grond langer verdragen dan dat van een goede boom, en door de enting wordt nu het boveinde geheel vruchtbaar. Maar onze inenting is geheel tegen natuur, want wij zijn takken van wilde olijfbomen, en worden in een goede Olijfbom ingeënt, om het goede en de vettigheid van de goede Boom deelachtig te worden. Deze wondervolle inenting, moet ten laatste de ganse wilde natuur van zulk een wild, en tak, uitzuiveren. Deze uitzuivering geschiedt gedeeltelijk bij de bekering des zondaars door hem een beginsel van genade in het hart in te planten, en zal ten volle bewerkstelligd worden, als onze sterfelijke lichamen de onsterfelijkeheid zullen aandoen, en onze verderfelijke lichamen de onverderfelijkeheid zullen aangedaan hebben. Dan zal de sterfelijkeheid met al haar wildheid, door het leven worden verslonden en de onsterfelijkeheid alles in allen zijn.
- (6) Deze wonderbare vereniging wordt ook vergeleken bij de vereniging die er tussen vorsten en hun onderdanen bestaat. De koning heerst over zijn onderdanen, geeft hen wetten, vraagt schatting aan hen en gebiedt hen, hem te gehoorzamen. Daarom wordt ook Christus *de Koning der heiligen* genoemd. Door Zijn scepter van rechtmatigheid heerst Hij in het midden van Jeruzalem. De eilanden wachten op Zijn leer, en al de uitverkorenen zijn Zijn wil gehoorzaam, en brengen Hem de schatting van lof en dankzegging. Zij kussen de Zoon, die als Koning op Sions heilige berg gezalfd is, nemen de toevlucht onder de schaduw van Zijn vleugelen. Terwijl allen die de macht van Zijn scepters hebben gevoeld, ten opzichte van hun gebeden, er in toestemmen, dat deze olijfbom tot in eeuwigheid in- en over hun harten moge regeren, om de zonde ten onder te brengen, de Satan te onttronen, en altijd de boventoon in hun genegenheden te voeren.
- (7) Verder wordt deze vereniging afgebeeld, door die, welke tussen een vader en zijn kinderen bestaat. De vader bemint, en zorgt voor zijn geslacht, let op hun opvoeding en tracht iets voor hen op te leggen. Zo is het met Christus, die de Vader der eeuwigheid is. Hij geeft hun het eeuwige leven en ook de belofte voor het tegenwoordige. Al Zijn kinderen worden door Hem geleerd; zij worden onderwezen in de lering en de vermaning des Heeren. En

nog is het niet ten volle bekend, hoe groot het goed is, dat Hij heeft weggelegd voor hen, die op Hem, als de Zoon des Mensen, hun vertrouwen stellen.

Nu ga ik over, om over de gezegende uitwerkselen te handelen, die deze wonderbare vereniging teweeg brengt.

Ten eerste. Personen, die in waarheid kennis aan deze vereniging hebben, zijn van alle vooroordeel ontbloot en hebben een onderlinge genegenheid tot elkander. Op deze wijze wordt de zondaar zoetelijk verzoend met zijn verzoenende Heere, en heeft Hem, boven alles wat in hemel of op aarde is, lief. “Wien heb ik nevens U in de hemel, nevens U lust mij niets op der aarde.” Christus, in vereniging met Zijn gemeente, handelen met elkander als ware echtgenoten. Zij wensen elkander alles goeds, beminnen elkanders welzijn, en hebben het gehele huishouden lief met al wat zij bezitten. Zo ook die zielen die met Christus verenigd zijn, wensen Sion al het goede toe. Zij houden veel van Zijn wachters, en verlangen steeds naar de algemene verspreiding van het Evangelie, de zaligheid van de uitverkorenen en dat Christus in en door allen moge verheerlijkt worden. Christus handelt met hen die met Hem verenigd zijn, niet zoals Hij met dienstbaren en huichelaars doet. „De dienstknecht weet niet wat zijn heer doet.” Ook handelt Hij met het verraderlijk hart, niet in Zijn verborgen raad. „Hij betrouwde zich niet aan hen, omdat Hij ze allen kende, en omdat Hij niet nodig had, dat iemand van de mens getuigen zou, want Hij wist Zelf, wat in de mens was.” Maar aan Zijn uitverkorenen openbaart Hij Zijn gehele hart. „Daarom heb ik u geen dienstknechten genoemd, maar vrienden, want alle dingen, die ik van de Vader gehoord heb, heb ik u bekend gemaakt.” Ja, “de verborgenheid des Heeren is voor degenen die Hem vrezen, en Zijn verbond om hun die bekend te maken.” Deze dingen zijn voor de wijzen en verstandigen verborgen, want geen van de goddelozen zullen het verstaan. Niemand, dan de uitverkorenen, die met de Heere in vriendschap leven, worden tot dit wijnhuis toegelaten, of tot de feesten van de vette dingen op de heiligen berg Sions genodigd. Het huwelijksfeest, het feest des tabernakels, het feest van den oogst en het paasfeest, zijn allen voor de Israëlieten. De vijand, de wereldwijze, de dienstknecht en de huichelaar, zijn niet anders dan toeschouwers bij deze handelingen. Zij benijden ieder vrolijk gelaat, worden door ieder verbroken hart geërgerd, en met helse jaloezie vervuld, bij het zien van elk gerust hart, van elke berouwvolle traan, van iedere uitlating van vreugde en bij iedere uitdrukking van dankbaarheid. Zij knorren inwendig over elk teken ten goede, over elke heilzame bete, over iedere honigdruppel, en ieder zoet woord dat van waarheid, vrede en gerechtigheid getuigt. Maar niettegenstaande al hun geknor en al hun onvoldaanheid, bereikt het vriendelijk bezoek en het hartelijk welkom, al de vrienden van de Bruidegom en niemand anders. „Eet, vrienden, drinkt, ja, zijt vrolijk, o liefste.” In vereniging met Christus vinden zij alle hulp in iedere nood, terwijl de wereldling, als zijn aardse god weg is, en de huichelaar als zijn zandgrond en ijdel vertrouwen vergaan zijn, verplicht zijn (evenals Judas) tot een stomme hond te vlieden, of (evenals Saul) naar de toveres te Endor te gaan; of (gelijk Demas) tot de wereld, of (gelijk Achitofel) tot de strop, of (gelijk Alexander) tot de lasteraars van Christus, of (gelijk de zonen van Sceva, de Jood) tot de dolzinnigheid en de dwaasheid van Satan, of anders (gelijk de dwaze maagden) tot de wijzen, wanneer hun de angsten van huichelaars aangrijpen om olie te kopen, hun toevlucht te nemen. Maar Sion komt op uit de woestijn, leunende op haren liefste, wiens kracht in haar zwakheid volbracht wordt. „Sion zal nooit bewogen worden; God is in het midden van haar; Hij zal ze helpen, in het aanbreken des dageraads.”

De huichelaar mag met de rechtvaardigen wandelen, even als Achitofel met David wandelde, ten huize Godes; hij mag heen en weer lopen tot de plaats van de heiligen, “en evenwel vergeten worden, in de stad, waar hij zo gedaan had.” Maar Sion, wandelt evenals Henoeh en Noach met God; het zal nooit vergeten worden. „De rechtvaardige zal in eeuwige gedachtenis zijn.” De gelovige weet dat de regering, beide van de gemeente en van de wereld, op Christus' schouders

gelegd is, die Zijn genadige hulp verleent aan allen, die in tijd van nood op Hem vertrouwen. En als zij boven mate verdrukt worden, zo zelfs dat zij aan hun leven wanhopen, hebben zij, „het vonnis des doods in zichzelf, opdat zij niet op zichzelf zouden vertrouwen, maar op God, die de doden verwekt.” Zulke zielen werpen al hun bekommelingen op de Heere, en storten hun ziele voor Hem uit, die, „den moeden kracht geeft, en de sterkte, dengenen die geen kracht heeft, vermeerdert.” Wanneer twee, also samen wandelen, wordt de een, wanneer hij valt, door de ander weder opgericht. Maar wee hem, die alleen is, wanneer hij valt, want hij heeft geen ander om hem op te richten.

Verder. De ziel die met Christus verenigd is, wordt dikwijls beroerd, gewaarschuwd en bekend gemaakt, dat er gevaren aanstaande zijn, terwijl de oordelen Gods, ver boven het gezicht van de goddelozen, zich verheffen. „De verstandige zal tijd en wijze weten; hij voorziet het kwaad en verbergt zich; maar de goddelozen gaan henen door, en worden gestraft.” „Wanneer de Trooster zal gekomen zijn, zal Hij u in alle waarheid leiden, en Hij zal u de toekomstige dingen bekend maken.” „Maar de goddelozen roepen: „Vrede, vrede en geen gevaar,” wanneer een haastig verderf over hen komt, Zielen, in vereniging met Christus, hebben dagelijks omgang met elkander. Zij spreken tot Hem in belijdenis, in het gebed, in dankzegging, in overdenking en in lofzegging; en Hij spreekt tot hen in Zijn woord, in hun harten, in voorzienigheden, door het kruis, door inwendige verandering des harten of door enig duidelijk, goed teken. Maar de dienstknecht en de huichelaar, hebben geen gemeenschap met Christus, geen toenadering tot Hem, en geen onderhoud met Hem. Al wat zij spreken is niet om van God, maar van de mensen om ere bij hen te zoeken, en zich bij eenvoudigen aangenaam te maken, alsof ze God liefhadden. Doch, dit alles is alleen om gehoord te worden. Het is in werkelijkheid slechts een voorspel van hun ondergang, want, ‘die zichzelf verhoogd, zal vernedert worden en die zichzelf vernedert zal verhoogd worden’.

De ziel, die in vereniging en vriendschap met Christus is, kan niet verdragen dat Hij ver van hem zou zijn; dat Hij omtrent hem Zich koel zou gedragen; dat Hij bestraffend op hem neer zou zien of met hem in tegenheid zou zijn. Dat is hem erger dan de dood zelf, daar hij Zijn gunst beter acht dan het leven en de woorden van Zijn mond meer dan zijn noodzakelijk voedsel. Vandaar de volgende klacht: „Waarom verbergt Gij uw aanschijn voor mij?” „Laat mij weten, waarom Gij met mij twist.” „De Heere heeft mij verlaten, en de Heere heeft mijner vergeten.” „De Trooster, die mijn ziel zou vertroosten, is ver van mij.” „O Heere, waarom zoudt Gij zijn als een vreemde, en als een reiziger die slechts inkeert om te vernachten? Wanneer zult Gij tot mij komen, en mij vertroosting wedergeven?” Maar de wonderbare gemeenschap en liefdebezoeken, die tussen Christus en Zijn bruid plaats vinden; de ontroeringen van de jaloersheid en van bestrijdingen; de beproeving van elkanders genegenheid en de onderzoeking tot in de grond van elkaars oprechte bedoelingen; de rusteloosheid, als er enigen twijfel of kwaad vermoeden overblijft, en de folterende angst, totdat alles op een vast, eerlijk en sterk fundament gevestigd is, tot voldoening van elke partij, ... dit alles is een raadsel voor de vormdienaar en de huichelaar.

Het gehele werk van laatstgenoemden, zit hun in het hoofd. Zij houden hun natuurlijke driften voor geloof, verwaandheid voor de verzekering des geloofs, een uitwendige hervorming noemen zij bekering tot God. Wettische slavernij geldt bij hen, voor de werkingen van de oude mens; de nepen van een eerlijke consciëntie, houden zij voor aanvallen des Satans. En als zij om hun gebreken worden geslagen, menen zij dat zij om van de gerechtigheidswil, vervolgd worden. De leraars die om zulk een fundament van zand te leggen, prediken, bedroeven de harten van de rechtvaardigen. Terwijl zij die de breuk op het lichtst genezen, en zachte dingen profeteren, opbouwers in het geloof genoemd worden. En hij die „vrede, vrede,” roept, waar God van geen vrede gesproken heeft, is een man van een oprechte, zachte en uitmuntende geest. Daarin bestaat nu de rust en de verzekering van de huichelaar, en hij heeft er zwaar werk mee, om de zaken bij elkaar te houden. De Schrift, het geweten, en elk door bevinding geoefend kind van God, zijn

tegen hem, en maken voortdurend inbreuk op deze veronderstelde rust en toevlucht der leugens. De ziel, die zich met Christus in een zoete vereniging bevindt, heeft een teer gevoelen voor Hem, en Hij wederkerig voor haar, terwijl zij nauwlettend op elkanders eer acht geven. Het lijden van Christus vervult zulk een ziel dikwijls met harteleed en ootmoed. "Al wat zulk een gelovige doet, zegt de Heere, zal wel gelukken." Zulke zielen kunnen het niet aanhoren dat er lichtvaardig over de Heere gesproken, veel minder dat Hem kwaad toegeschreven wordt. „Zou ik niet haten, die U haten,” zegt de Psalmist. Die Sion haten, zullen verstrooid worden, zegt de Zaligmaker. Zij geven er niet om al worden ze zelf nog zo weinig geacht, als de Heere Jezus maar verheerlijkt wordt, en alzo is ook de Heere bezorgd, voor de eer van Zijn volk. "Die Mij eren, zal Ik eren, maar die Mij versmaden, zullen licht geacht worden."

Zo gaat het echter niet met de huichelaar. Hij geeft geen acht op de ere Gods, want zijn oogmerk is alleen, om zichzelf in de ogen van de mensen te verhogen. Zij, die veel met hem ophebben, hem bewonderen en met verwondering naar het onzeker geluid van zijn bazuin luisteren, - hoewel zij slecht van leven en ledig van hart zijn, - zijn de beste vrienden van hem. Allen echter die verlicht zijn, om zijn verleiding in te zien, zijn de grootste vijanden die hij heeft. Hij wil tot de verstandigen niet gaan, net zo min als hij zich tot diegenen die hem vermanen, begeven wil. Hij haat het licht, en daarin bestaat zijn oordeel.

Nog meer. Christus en Zijn gemeente, zijn niet alleen verenigd door de band des verbonds, en door wederkerige genegenheden, maar zij zijn ook van één oordeel. Wat Hij openbaart, stemmen zij toe; voor hetgeen Hij zegt, hebben zij eerbied; wat Hij toepast, omhelzen zij; wat Hij tot hen spreekt, wordt door de Geest verzegeld, en zij schrijven met hun hand en getuigen door Zijn verzegeling dat God waarachtig is. Het zegel is hun een bevestigende verzekering en dat ook zij daar het zegel opzetten, is hun ware belijdenis van hetgeen zij gevoelen, en waarin zij zich verblijden. Dit geloof geeft de Heere, heerlijkheid, en alzo te geloven is der heiligen heerlijkheid en wijsheid. Te geloven boven hetgeen geschreven is, is duivelse of helse wijsheid. De waarheid niet te geloven of tegen te spreken, is God tot een leugenaar te maken, en de oneindige Wijsheid van onwetendheid te beschuldigen, en Hem met de duivel op één lijn te zetten. Niets kan goddelozer en verdoemelijker zijn. De vreze Gods weerhoudt de heiligen van deze gevaarlijke paden. Wat zij door Goddelijk licht gezien hebben, daarvan getuigen zij; wat zij van Hem hebben gehoord, prediken zij op de daken; van hetgeen zij gevoeld hebben, spreken zij; en want hen niet is ontdekt, daarop wachten zij en bidden er om. In hetgeen hun niet is geopenbaard, durven zij niet in te treden, en wat hun niet is ontdekt, daarover willen zij niet beslissen, opdat de Satan geen voordeel op hen behalen zou en hun dierbare Heere niet zou onteerd worden. Al wat een ketter uit de mond van een kind Gods weet uit te halen, wordt door hem in het eenzame rijp overwogen, en hij verheugt er zich over, als hij een recht antwoord mag gegeven hebben. O, gelukkige ziel, die met zijn dierbare Verlosser zo verenigd is, en zo ootmoedig met Hem wandelt. De Heere leidt hem door Zijn gezegende Geest. Hij is zijn oog en zijn onfeilbare Raadgever, terwijl het geloof op Zijn bewegingen en handelingen acht geeft en in Zijn voetstappen treedt. Hij legt Zijn vreze in hun hart en de gelovige wandelt als in Zijn onmiddellijke tegenwoordigheid, voor Hem in liefde. Hij beschouwt zichzelf als onder het opzicht van Zijn eeuwige Vriend, die al zijn gangen gadeslaat. Hij voelt in zijn eigen hart een onpartijdige rechtbank opgericht, voor dewelke hij zichzelf bij iedere misstap daagt, en zichzelf schuldig en strafbaar houdt, tot dat hij door Gods Geest en zijn eigen consciëntie wordt vrijgesproken, en verwijd wordt door de toepassing van de vergevende liefde en de zielverrootmoedigende, vriendelijke aanblik van Zijn Zaligmaker en Rechter. De Heere roept dagelijks Zijn Naam voor hem uit, en laat al Zijn goedheid voorbij zijn aangezicht gaan, terwijl de gelovige achteraan komt, en Zijn wonderbare wegen opmerkt, acht geeft op de werken van Zijn handen, op de leidingen van Zijn voorzienigheid, op de mededelingen van Zijn genade, en de inwendige bewegingen van

Zijn Geest. “Wie is wijs? die neme deze dingen waar en dat ze verstandig letten op de goedertierenheden des Heeren.”

Het oog des geloofs bespiedt de enge weg en schuwt door de inwendige leiding des Geestes, de stenen des aanstoets en de wegen van dwaling waarin duizenden struikelen en vallen. Het ziet de schoonste overeenstemming in de Schriften van de waarheid, een zoete overeenkomst in de eigenschappen Gods, en in het heerlijk werk van ieder Persoon in de Godheid, in het bijzonder. Een hemels licht ontdekt de oude voetstappen van de schapen, en zijn weg wordt als een schijnend licht, voortgaande en lichtende, tot de volle dag toe. Terwijl hij nederig door het geloof wandelt, vindt hij zich gevoelig ondersteund, door een Geest van vrijmoedigheid; de alomtegenwoordigheid van zijn gezegende Heere, omringt hem als een schild, hetwelk zijn ziel boven de kluisters van de wettische slavernij verheft, en zijn gemoed van de duistere gewesten van de schaduw des doods en van de beangstigende overdenking van die vreze, bevrijdt. “Hij woont in de hoogte, zijn schuilplaats zal in de sterkte der steenrots zijn. Zijn brood wordt hem gegeven, zijn wateren zijn gewis. Uw ogen zullen den Koning in Zijn schoonheid zien, en een vergelegen land.”

De dierbare Heere daalt dikwijls af om zulke nederige zielen Zijn liefdebezoeken te brengen. Soms ontmoet Hij hen in hun gedachten en spreekt tot hun hart. Dan weer ontmoet Hij hen in Zijn woord, en doet hen al wat Hij zegt, gevoelen. Nu eens, ontmoet Hij hen in hun wettige roeping en stort Zijn zegen over het werk hunner handen uit. Terwijl Hij hen ook wel ontmoet in hun moeilijkheden, en hun kromme dingen recht maakt. Soms ontmoet Hij hen in het huis des gebeds, en geeft hen soms een bestraffing, of ook wel een belofte. Alzo is de Almachtige met hen, en Zijn opzicht, bewaart hun geest. “Ik heb u gedragen, zegt de Heere, van den buik af, van de baarmoeder aan, en tot in uw ouderdom zal Ik dezelfde zijn, ja, tot de grijzigheid toe, zal Ik u dragen.”

Christelijke lezer, houdt vast aan uw God, en verfoei de paden van de verwoester. Sta. niet op de weg der zondaren, en vermeng u niet met degenen die naar verandering staan. Een ketelachtig oor, verlangt naar wat nieuws, maar een besneden oor geeft geen acht op een nietswaardige tong. Het door de Heere gezalfde hart wil niets met verschillende en vreemde leringen te doen hebben. “Mijn zoon, luister niet naar de leringen, die u van de woorden en de wegen van de waarheid doen afdwalen.” „De gestolen wateren zijn zoet,” voor een hoogmoedige maag, en „het verborgen brood is liefelijk” voor het gehemelte van hen, die het slangenvens onder hun lippen dragen; maar in de dag van bezoeking zal hun mond met zandsteentjes vervuld worden.

Toen Mr. Land bij mij was, beschuldigde ik hem dat hij enige boeken geschreven had om uit te geven, met het voornemen om daardoor zijn ketterijen algemeen bekend te maken, tot aanstoot van sommige zwakken in het geloof. Dit alles ontkende hij echter. Maar nu is mij gezegd, dat hij van plan is ze uit te geven, al zou hij er zijn kleren onder verpanden. Dat bewijst dat hij van een leugen, niet bang is. Evenwel, ik moet hem laten, waar God hem laat - overgegeven aan zijn eigen verdorven wil en de hardheid van zijn eigen hart. De enige dienst die hij doen kan, is dat hij als een wan gebruikt wordt om wat kaf van de dorsvloer af te blazen, en daar zijn wij niet bedroefd over. Hij zal slechts een getuigenis tegen zijn eigen ziel overlaten, en de Rechter van de ganse aarde, die de wijzen in hun arglistigheid vangt, zal hem uit zijn eigen mond oordelen, maar Gods uitverkorenen zal hij nooit ten volle bedriegen. Valse leerstellingen, die de *verborgenheid van de ongerechtigheid* genoemd worden, hebben slechts bij degenen die voor eeuwig omkomen, een in dat opzicht, goede uitwerking. Geen één ziel, dan zij „die tot ditzelve oordeel opgeschreven zijn,” zullen de leugen omhelzen, vasthouden en daarmee in hun rechterhand, ten grave dalen.

Daarom zou ik hem ook willen aanraden om zijn stelling zo vast, en zo zeker mogelijk samen te stellen en te verdedigen, want anders is het tien tegen één, of de Koning van Sion, die Juda geleerd heeft de boog te handelen, zal mij van enige pijlen voorzien uit Zijn pijlkoker, die zich

door alle tesaemvoegselen van zijn harnas, een weg zullen banen. “Die de leugen lief heeft en doet,” moet een goed geheugen hebben, want iedere leugen moet goed worden ingewonden en vernist, of anders zal de waarheid die spoedig ontdekken.

Mr. Loud, moet goed oppassen, dat hij het woord „Zoon des mensen,” nooit op Christus toepast, want de Godheid van Christus is door schepping, de Vader van alle mensen. „Alle dingen zijn door Hem gemaakt.” De Vader aller schepselen kan de nakomeling van het schepsel niet zijn. Noch, de Godheid in het afgetrokken beschouwd, noch de vlees geworden Godheid, is de Zoon des mensen, of de Zoon Davids, maar alleen Davids Heere. Zo ook kan de Godheid, in vlees en bloed veranderd, volgens de leer van Loud, nooit de vrucht van Davids lendenen zijn, omdat volgens zijn stelling, de Godheid in de baarmoeder van de maagd, in vlees veranderde, en niet meer van haar natuur aannam, dan zijn zakdoek. Volgens deze uitleg was het zaad nooit in Davids lendenen, en kon daarom nooit een vrucht zijn, die uit zijn lichaam voortkwam, want dan was er niets van zijn lichaam of van zijn lendenen bij. En wat wordt er van de eed Gods, door die leerstelling? Ps. 132: 11. „De Heere heeft David de waarheid gezworen, waarvan Hij niet wijken zal, zeggende: Van de vrucht uws buiks zal Ik op uw troon zetten.”

Eens was de menselijke natuur van Christus in de lendenen van Adam, en in de lendenen van Eva en in de lendenen van twee en veertig vaders van Abraham tot op Maria. Want deze alle, waren, naar Zijn menselijke natuur, Zijn voorvaders en Zijn vaders, uit welke Hij, naar net vlees is voortgekomen. Nu evenwel, moeten deze vaders, die zulk een gunst genoten, om de voorvaders van zulk een wondervol en wonderbaar geslacht te zijn, ten opzichte van de omgang, wijken voor het talloos nageslacht van hun Zoon, van wiens kinderen in het Nieuwe Testament meer gesproken wordt, dan van de vaders, in het Oude, zoals geschreven is: “In plaats van uw vaders, zullen uw zonen zijn, Gij zult hen tot vorsten zetten over de ganse aarde. Ik zal uws Naams doen gedenken, van elke geslachte tot geslacht; daarom zullen U de volken loven, eeuwiglijk en altoos.” Ps. 45: 17-18.

Lezer, vaarwel. Vrede en waarheid zij met u. Moge de Heilige Geest, onze Leraar, Leidsman en vertrooster ons op onze pelgrimsreis, *dit getuigenis* tot welzijn uwer ziel, zegenen. Ik geloof dat het een waar getuigenis is, dat niet gemakkelijk zal tegengesproken, en nooit door aanhalingen, of woorden zal worden omvergeworpen. “Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen.” Amen, ja amen.

AAN MIJNHEER HUNTINGTON

Zondag 5 Januari 1794

Broeder in den Heere!

Ik dank God, voor de genade u gegeven, die u bekwaam heeft gemaakt, om enigermate, een sterke verdediging van de waarheid te doen, overeenkomstig de mate des geloofs in het woord van de waarheid vervat. Deze morgen was ik zeer verblijd op het zien van uw standvastigheid en orde in uw verhandeling. Ik volgde nauwlettend uw voetstappen en ik zag dat zij naar boven gericht waren. Ik kan mij niet herinneren iets gevaarlijks of tegenstrijdigs daarin gevonden te hebben. U hebt een goede beschrijving gegeven van de landschappen die ik doorgetrokken ben, in overeenstemming met hetgeen ik daar in ondervonden heb.

Laatst hoorde ik U op Dinsdagavond in Monkwelstreet. U scheen toen met grote verwijding des harten bevoorrecht te zijn en ook grote ruimte des geestes te hebben. Maar met een zaak die u toen voortbracht was ik het niet eens, namelijk dat ROEDE en SCEPTER in de Schrift hetzelfde betekenen. Dat dit waar is, kan niemand aan elkander krijgen, al blaast hij de kolen nog zo heet, en al slaat hij nog zo lang op het aambeeld. Want vóórdat ik onder de band des verbonds gebracht werd, was ik onder de roede doorgestaan. De roede is voor de rug van de zotten, terwijl zij die niet met een aanraking van de Scepter verwaardigd worden, de roede aan stukken zullen willen breken, omdat zij niet wijs en verstandig gemaakt zijn. En, omdat zij de Zoon niet gekust hebben, komen zij om door de wraak van God en mogen in eeuwigheid de Scepter van Zijn Koninkrijk niet meer aanraken, terwijl de roede zwaar op Zijn vijanden blijft rusten. Geloofd zij de Heere voor Zijn genade, die blijft tot in eeuwigheid!

De uwe om der waarheidswil

John Walker

Great-Arthur street, Goswell-street

AAN JOHN WALKER.

Genade en waarheid zij met u, en met allen die onze Heere Jezus Christus in oprechtheid en waarheid lief hebben.

Ik heb uw schrijven ontvangen en hoop Gode eeuwig dankbaar te zijn voor de genade, dat Hij mij bekwaam heeft gemaakt te spreken naar het getuigenis des Geestes in de harten van enige van Zijn kinderen; hetwelk gij gedeeltelijk schijnt te erkennen. U zult wel toestemmen, dat de beste van de mensen, hoeveel te meer dan de slechtste, feilbare schepselen zijn. Hoewel de Geest van God, een onfeilbare Geest is. De Psalmist, die verklaart dat hij wijzer was dan al zijn leermeesters, vraagt ootmoedig: "Wie kan zijn afdwalingen verstaan? Reinig mij, van mijn verborgene afdwalingen ." Het was in Gods licht, dat hij het licht zag, maar als de Heere Zijn licht introk, riep hij uit: "Ik ben een vreemdeling bij U, verberg Uw geboden voor mij niet."

Het is gemakkelijker, mijnheer, om een predicatie aan te horen, dan er zelf een te doen, en men heeft het halve werk en verstand niet nodig, om er gebreken in te vinden, dan er toe vereist wordt, om alles goed uit te drukken. Niemand, (veel minder de kinderen der wijsheid) maken een mens schuldig om een woord, of liggen te wachten of zij niet iemand in de poort zouden kunnen doen struikelen. Menig hoorder, heeft een slecht gebruik gemaakt van één misslag in

een predicatie, daar hij zelf, had hij zich op de predikstoel bevonden, er wellicht honderd gedaan had. Wat mij aangaat, ik zoude veel liever voor honderd personen, die „waarlijk wijs zijn,” prediken, dan voor één, die denkt dat hij wijs is. Hoorders, zijn niet meer onfeilbaar dan predikanten, en dwalen waarschijnlijk meer in het vinden van gebreken, dan de dienaars des Heeren het in hun prediking doen. Indien God *een oog* in het wonderbare Lichaam plaatst, schijnt Hij er gewoonlijk zo sterk in, dat hij allen die in de huize zijn, verlicht. Wat hij dan ziet, verklaart hij, terwijl er misschien velen in het huis zijn, die zeggen: hij heeft ongelijk, omdat zij zelf geen gelijk hebben. Zij vinden gebreken in hetgeen zij niet verstaan, en dat, mijnheer, is met u het geval.

De zaak waarin u met mij niet kunt instemmen, is juist datgene, wat door de gehele Schriftuur duidelijk verklaard wordt, en datgene waarvan u zegt, dat niemand het aan elkander kan krijgen, wordt door God zelf, te samen gevoegd, zonder een menselijk soldeersel. Als u onder de roede bent doorgedaan en onder de band des verbonds gebracht bent, is het wél met u, en daar het anders is veronderstel ik, dat het pas met u gebeurd is. En als het anders is, vrees ik dat u al te dikwijls straatloper gespeeld hebt, in plaats van ootmoedig aan ‘s Heeren voeten neder te zitten, en Zijn woorden aan te nemen, want het is duidelijk dat nederigheid en wijsheid, al te zeer in uw schrijven gemist worden. Hoogmoed en onkunde zijn geen bewijzen van Goddelijk onderwijs. Deze stoffen zijn ons door de verwoestingen van de val, aangekomen, maar niet ontstaan uit het verbond der genade.

Een SCEPTER, mijnheer, in de letterlijke zin, is een korte staf of kleine roede, gedragen door de hand van een koninklijk heerser, en die een teken of zinnebeeld van koninklijke macht en heerschappij is, welke door de Koning der koningen, en de Heere der Heeren, door wie de koningen regeren, wordt uitgedeeld.

Deze scepter wordt door het volk, die hem als een heerser over zich stellen, aan de koning ter hand gesteld. Maar indien deze SCEPTER, die macht en dat gezag, geen andere bestemming had, dan dat hij alleen uit het paleis een nederige bedelaar zou worden toegestoken, die om een gunst verzoekt, dan zou hij alleen een scepter en getuige van genade en barmhartigheid zijn, in tegenstelling van een scepter der gerechtigheid. Spoedig zouden wij dan door dieven, kwaaddoeners en moordenaars overlopen en vernietigd worden, en niemand zou zijn leven zeker zijn. Een koning die alleen genadig zou zijn, is een onrechtvaardige koning. Het gezag van een heerser bestaat daarin dat hij de goede werken voorstaat en een schrik voor de goddelozen is. “Doet men goed, men heeft lof daarover te wachten, maar indien gij kwaad doet, zo vreest. De overheid draagt het zwaard niet te vergeefs. Want zij is Gods dienaar, een wreekster tot straf dergenen die kwaad doen.” Rom. 13: 3-4. Zonder een scepter heeft de vorst geen gezag.

Wat u met het voorrecht van de aanraking des scepters bedoelt, versta ik niet, en u kunt het mij niet uitleggen. De koningin Esther raakte de SCEPTER van koning Ahasveros aan. Dat weet ik; maar de scepter van Christus is geen hout, goud of ijzer; zij werd niet gemaakt door de draaier, de goudsmid of op het aambeeld van de smid, die in ijzer werkt; want zij bestaat in niets minder dan Almachtige kracht, die met de vinger niet is aan te raken, maar in de ziel gevoeld wordt. Het is ook niet in onze macht om daarmee om te gaan, zij moet door de Heere zelf in ons geopenbaard worden. Deze kracht wordt ook niet door onze Koning en Middelaar, beperkt tot voorwerpen van Zijn liefde, maar zij strekt zich uit tot al Zijn vijanden. “Gij hebt Hem macht gegeven over alle vlees,” om het te onderwerpen, en alle dingen dienstbaar te maken, aan Uw eigen voornemen. En dit geschiedt om „allen die de Vader Hem gegeven heeft, het eeuwige leven te geven.” Deze macht bereikt allen: alle engelen in de hemel, alle duivels in de hel, alle heiligen te Sion en alle zondaars op aarde. Hij is het Hoofd van alle overheden en heeft de sleutelen der hel en des doods. Hij is in de hemel de Koning der heerlijkheid, in Sion de Koning der heiligen en de Koning van de volkeren, zowel als de Koning der koningen en de Heere der heren. Het is onder de roede dezer macht, dat de opstandeling, die gewillig gemaakt is op de dag

van Zijn heirkraft doorgaat, terwijl Hij door dezelfde roede zijn vijanden op de aarde slaat, de goddelozen verdelgt en de onderdrukker verbrijzelt.

Indien mijn vriendelijke onderwijzer, het woord van God onderzocht had, zou hij gezien hebben, dat God meer dan eens, een roede, een scepter, noemt. “En hij had sterke roeden, tot scepteren der heersers. Daartoe is een vuur uitgegaan, uit een roede Zijner ranken, dat zijn vrucht verteerd heeft, zodat aan hem geen sterke roede is, tot een scepter om te heersen. Dit is een weeklage en is tot een weeklage geworden.” Ezech. 19: 11-14. En wat er gezegd wordt van de roede van Christus sterkte, die uit Sion uitging, wordt ook gezegd van de roede, waardoor hij heerst in het midden van Zijn vijanden, en door welke roede, Hij Zijn eigen volk gewillig maakt, zich aan Zijn bestuur te onderwerpen. Ps. 110: 1, 2 en 3. Deze heersende roede, wordt Zijn scepter genoemd, en het is een rechte scepter, en een scepter van gerechtigheid, die wel past aan Hem Die de gerechtigheid lief heeft en de goddeloosheid haat, en Die de ene belonen en de ander verdoen zal. Dit alles is uit de Bijbel te leren, maar als men in gezelschap van mensen over gebreken spreekt, heeft men daar soms meer ere van, dan dat men in het eenzame de Schrift leest en om wijsheid bidt, want in het laatste geval heeft men slechts met God en zijn geweten te doen. Jonge lieden, of groene leerlingen, die de predicaties van oude arbeiders in de wijngaard weten te ontleden, worden dikwijls voor mannen in wijsheid, oordeel en begaafd met de geest des onderscheids aangezien. Het zijn dan mannen van diepe ondervinding en wonder grote genade. Zij worden dikwijls geprezen, en hun gezelschap wordt zeer gesticht. Dat alles is een feest van vette vol merg, voor al degenen, die niet bedenken, dat alleen hoogmoed hier in het spel is. De scepter des Heeren alleen, maakt het evangelie tot een reuk des levens ten leven, of een reuk des doods ten dode. Zijn gezag beschikt beide over genade en oordeel, niet alleen in de tijd, maar ook om doden en levenden ten laatste te oordelen. Met deze roede slaat Hij de hoogmoedigen neer, en met dezelfde roede kastijdt Hij met billijkheid de zachtmoedigen der aarde.

De roede, waaronder u zegt, doorgegaan te zijn, en de roede op de rug van de zotten, is dezelfde, beide in het Engels (Hollands) en in het Hebreeuws en betekent niets minder, dan de scepter van een heerser. Hij, die met macht bekleed is, om een opstandeling te vernederen, en een wijze te beschermen, gebruikt hetzelfde gezag, als wanneer hij een dwaas tuchtigt. Welke landschappen u bent doorgekomen en welke ondervindingen u daar hebt opgedaan, kan ik niet zeggen, maar als uw dagboek even onverstaanbaar is, als uw aantekeningen over een scepter, zal niemand het ooit verstaan, en zult u ook nooit in staat zijn het te verklaren.

Indien gij, zoals u zegt, ONDER de band des verbonds gebracht bent, dan moet ik u vragen, of u ooit IN het verbond zijt opgenomen. Zij die zo ver gekomen zijn, dat zij als nederige zielen neerliggen aan de voeten des Lams, en die zo handelbaar en leerzaam gemaakt zijn, dat zij gaarne hun onderwijs uit de mond des Zaligmakers ontvangen, en door Hem geleid wenssen te worden, zijn ras om te horen, en traag tot spreken. Zij zijn meer genegen om de laagste, dan om de hoogste plaats in te nemen, en meer gezet op onderwijs voor zichzelf, dan dat zij anderen zouden willen leren. God weet, dat niemand uit zichzelf tot de dienst des Woords bekwaam is, en daarom belooft Hij dat zijn Geest in hen spreken zal. Wanneer nu dit het geval is, kan niet iedere nieuweling de predicatie veroordelen.

Wat u *scheidende waarheid* noemt, “naar de mate des geloofs in het woord Gods vervat,” is ook geheel zonder zin of bedoeling. Uw bevindingen in het landschap opgedaan, zijn weinig beter. En wat u praat van de roede en scepter aan elkander solderen, door de kolen aan te blazen en op het aambeeld te slaan, is enkel onkunde, onzinnigheid, aanmatiging en boosheid. Want, hoewel de Almachtige verachting uitstort over de timmerman en de smid, die gewoon zijn op het aambeeld en met het soldeersel te werken, om een beeld of een god te maken, toch kan de almachtige kracht en het gezag van Christus niet gelijk gesteld, noch vergeleken worden met het werk van mensenhanden, door kunst en bedenking van de mensen teweeg gebracht.

Wat mij aangaat, men heeft mij al zo dikwijls met dergelijk onderwijs lastig gevallen, en ik heb van dergelijke soort van onderricht nog zo weinig nut gehad; dat ik bijna in mijn hart zou wensen, dat, indien men mij niet helpen kan, men mij ook niet in de weg lope.

Als vriend, zoude ik dus mijn vriendelijke onderwijzer willen aanraden, om te beginnen met de lastdragers van Nehemia, en zijn eigen vuil een weinig uit de weg te ruimen, Neh. 4: 10. Ook zou ik hem raden, zijn kalk te leren blussen, en goed werk aan de mist-poort te maken, Neh. 3: 13, voordat hij zijn truffel in de tempel te werk stelt. Of, met andere woorden, dat hij wacht tot dat zijn verstand meer verlicht is, dat zijn oordeel juister is geworden, het oude voorhangsel zijns harten, beter uit de weg geruimd en de stroom van de waarheid reiner moge vloeien, voordat hij zich aanmatigt de arbeiders des Heeren te onderwijzen of te beschaven. Het is niet waarschijnlijk dat hij de splinter die in mijn oog is er uit zou doen, daar ik twee balken in de zijne zie.

Dit onderwijs wordt door hem, die zijn ziel het goede toewenst aan zijn onderwijzer toegezonden, door

William Hutington.
Churchstreet, Paddington

Aan Mr. W. HUNTINGTON

Waarde heer,

Ik hoop, dat u de vrijheid die ik neem, om aan U te schrijven, mij niet kwalijk zult nemen, want ik gevoel mijzelf ten zeerste verplicht, de Heere voor Zijn goedheid en barmhartigheid te danken, dat Hij mijn schreden naar de Voorzienigheidskapel gericht heeft, waar ik onder uw dienst, door Gods zegen, vele zoete stonden heb doorgebracht. Ja, vele twijfelingen en vrezen zijn weggenomen, en vele gedeelten van de leer van de Schrift zijn voor mij opgeklaard, als in de eerste plaats, de VERKIEZING, als een van de gewichtigste waarheden, die in de Bijbel voorkomen, tegen welke waarheid ik vroeger als een duivel gevochten heb, daar ik geheel voor de leer van de algemene Verzoening was. Maar nu ben ik door genade overtuigd, dat, zo wanneer ik geen deel noch lot in de personele verzoening heb (die ik in nederigheid mag hopen en geloven te bezitten) ik nooit zou kunnen verwachten gezaligd te worden. Want, zonder, door vrije genade, aandeel aan Christus te hebben, kan men noch voor de tijd, noch voor de eeuwigheid gelukkig zijn.

Ten opzichte van Gods wet en haar eisen, heb ik jaren lang in een wettische weg gewerkt, maar te vergeefs. Zij toch vordert volmaakte inwendige gehoorzaamheid, zowel uit- als inwendig. Daartoe kon ik echter nooit geraken, zo min als ooit een levende ziel daartoe komen zal, want Christus Jezus is het einde der wet, tot rechtvaardigheid een iegelijk die gelooft. En tenzij het

Hem naar zijn grote barmhartigheid behaagt, ons Zijn vrije genade te bewijzen (o, kostelijk woord! vrije genade, zonder geld en zonder prijs!) blijven wij ons stoten aan de donkere bergen en geraken van kwaad tot erger.

Vandaag heeft het de Heere behaagd mij een andere dwaling waarin ik onderwezen was en die ik jaren lang geloofd heb aan te wijzen, namelijk dat Christus, na Zijn kruisiging ter hel neerdaalde, óf om te bewijzen dat Hij zijn vijanden overwonnen had, óf om het evangelie te prediken aan de zielen die in de gevangenis waren, en die in Noach's tijd niet geloofden. Maar als ik nu de tekst recht versta, predikte de Geest tot hen, in en door Noach, toen zij, vóór het vergaan van de oude wereld, nog op de aarde waren.

Verder, aangaande de vleeswording van onzen gezegende Heere en Zaligmaker. Ik ben er zeker van dat ik er nooit zulk een duidelijk gezicht van had dan toen ik er uw beschrijving van las, en de Heere paste het deze dag aan mijn hart toe. Hoe Hij onze natuur in vereniging met Zijn Godheid aannam, en hoe heerlijk iedere zaak onder de oude bedeling, de mensheid van Christus uitbeeldde, namelijk de tabernakel in de woestijn, en naderhand de tempel door Salomo gebouwd, en waarin de Heere woonde.

Ik wil het gaarne bekennen, dat ik van harte wenste, dat die predicatie gedrukt mocht worden, ten voordeel van anderen zowel als voor mijzelf, want mijn geheugen is zeer kort. Maar hetgeen de Geest Gods in de binnenste delen, van de ziel inschrijft, kan nooit worden uitgewist, al wilden ook al de duivels het doen, want Hij, die met ons is, is sterker dan hij, die in de wereld is. Geloofd zij Zijn naam; Hij zegt dat Hij ons nooit begeven of verlaten zal, tot in alle eeuwigheid Amen.

Nu, waarde heer, ik verzoek u nogmaals, mij de vrijheid die ik gebruikt heb, niet kwalijk te nemen. Verschoon mijn misvattingen, in aanmerking nemende, dat ik in tweevoudige zin een vreemdeling ben, en indien u mij een antwoordt waardig oordeelt, zal ik dat als een grote gunst achten. Maar zo niet, dan hoop ik dat de Heere mij in staat zal stellen, om dit geduldig te verdragen, en met christelijke kracht te ondergaan, want zonder Hem kan ik niets doen. Maar door Hem en Zijn genade, worden wij bekwaam gemaakt om alles te doen, wat Hij van ons eist. Hoewel ik nu de minste van Zijn zegeningen met waard ben, verwacht ik toch om Zijmentwil Die mij lief gehad, en Zich Zelf voor mij gegeven heeft, elke zegen die ik nodig heb.

Hem zij, met de Vader en de Heilige Geest, de enige, zelf genoegzame Jehovah, alle eer en heerlijkheid tot in eeuwigheid en altoos.

Ik blijf, hoogachtend, de uwe, in het verbond des vredes

Fedde Fixsen.

Great St. Ann's street Westminster, 25 December 1793

AAN FEDDE FIKSEN

Waarde heer!

Ik heb uw vriendelijke brief ontvangen, en dank God, dat Hij zo neerbuigend goed is, mij tot uw nut te willen gebruiken, zowel als voor enige anderen van Zijn kinderen. Wij hebben deze schat in aarden vaten, opdat de uitnemendheid van de kennis niet zij uit ons; maar uit God. Het werk is des Heeren, en Hij werkt in- en door wie Hij wil. Iedere leraar van God gezonden, heeft al het werk dat hij doen moet, voor zich afgetekend, en niemand zal het uitvoeren, dan alleen dat werktuig dat God daartoe heeft aangewezen. Petrus moest gaan tot Cornelius; Paulus werd gezonden om de Macedoniërs te helpen; en Philippus moest naar de Moren gaan. En misschien heeft de Heere mij bestemd, om een weinig vuil voor u, uit de weg te ruimen, opdat u met de Hoeksteen beter mocht verenigd worden, dan tot nog toe, met u het geval was.

Er zijn weinig van des Heeren uitverkoren kinderen, die bij hun eerste ontwaken, als zij onder wettische overtuigingen verkeren, geen oorlog voeren, en de pijlen van hun natuurlijke vijandschap en opstand niet verschieten, op de leer van de eeuwige verkiezing Gods. Want dat is een verschrikkelijk bolwerk tegen zelfgenoegzaamheid en menselijke waardigheid. Zij is een koperen berg, Zach. 6: 1, waaraan de hoogmoedige natuur zich niet kan onderwerpen, die door de vrije wil niet beklommen kan worden, en die zelfs door onze kwaadaardigheid niet kan worden uit de weg geruimd. Zij stoot de arme stervelingen van al hun gewaande grootheid af, maakt de vrije wil tot schande, en maakt de hand van de hoogmoedige werkmeester, onbekwaam om de Allerhoogsten de minste stip in het werk toe te brengen, daar het van alle eeuwigheid in het voornemen en de raad Gods, volbracht is, Hebr. 4: 3. Zij zegt ons ook, dat de loop niet van de snellen, de strijd niet van de helden, de spijs niet van de wijzen, de rijkdom niet van de verstandigen en de gunst niet van de groten, is. Ja, het is daar zover vandaan, dat de lamme de roef roof, de zwakke sterk is, en dat hij die een dwaas wordt, wijs is. Dit alles is tegen het verstand, en voor hen die verloren gaan, dwaasheid. God zal de hoogmoedigen van alle menselijke heerlijkheid ontdoen, door Zijn verborgenheden voor de wijzen en verstandigen te verbergen, opdat zij die zichzelf wijs achten, dwaas mogen worden en ijdel in hun inbeeldingen, totdat hun dwaze harten verduisterd worden.

De algemene verzoening, moet door deze belijders worden vastgehouden, omdat hun eigen geweten hun zegt, dat de prijs van de verzoening nooit aan hen toegepast is, of anders moeten zij zichzelf van alle verlossing uitsluiten, daar zij er nooit iets van ondervonden hebben. Deze ware en eerlijke belijdenis van uitsluiting, zou eensklaps hun belijdenis ledig maken, en hen tot een wereldling verlagen. Maar dat kunnen zij, die overgegeven zijn, om de ere van de mensen te zoeken, niet dulden, want dat is er zo ver vandaan, dat zij liever de God des hemels lasteren, wanneer zij aan de huichelachtigheid van hun hart ontdekt worden, door hun boosheid openlijk voor de vergadering ten toon gesteld te zien. Saul, wil voor het volk geëerd worden, al wordt hij door God verworpen en al ziet hij een vreselijk oordeel voor zichzelf in de toekomst. Dit bewijst dat noch de aanvallen van de wrake Gods in deze wereld, noch de pijnen van de hel in de toekomst, ooit de hoogmoedige natuur zullen verootmoedigen. Getuige daarvan de hoogmoed en de hardnekkigheid van de duivelen, die sedert lange tijd met de banden hunner zonden, en de verschrikkingen Gods zijn (die de enige ondervinding van de Arminianen zijn) getuchtigd geworden, en altijd dezelfde blijven, en zullen blijven.

Naar de voorschriften van de wet te werken is de gewone bezigheid van ons allen, totdat de Heere in ons begint te werken, want van nature kennen wij geen anderen weg ten leven. De weg des geloofs is voor al wat leeft verborgen, en blijft ook bedekt voor alle vogels des hemels, Job 28:

21, totdat God dezelve ontdekt. Daarom keert zich ook, de ontwaakte ziel aanstonds tot het getuigenis en doet zijn best om de geboden te onderhouden. Dit is de enige weg die de mens recht toeschijnt, Spr. 14: 12, totdat hij beter onderwezen wordt. De wet ontdekt de mens zijn zonden, en werkt hem door het goede, de dood. Als hij nu ijverig werkt, zal hij er vroeger of later achter komen, dat hij erg zwak is, de wet zal hem om zijn halve werken veroordelen, en hem niet verder brengen. Velen blijven daar staan, en komen niet verder, gaan bij vele predikanten in onze dagen, voor nederige zielen door, en worden voor begenadigde zielen aangezien. Leraars, die de Geest niet hebben, moeten met de letter werken, en zij die de verborgenheden niet verstaan, moeten met de voorschriften handelen. Daarop is het onvernederde hart gesteld, omdat het werk, in de ogen van de blinden, de roem niet uitsluit, en dat doet het geloof wel. Die de buitenkant het mooist vernist heeft, zal zeker tot zijnen naaste zeggen, *houdt u tot u zelf, want ik ben heiliger dan gij*, want ieder, die een dubbel aantal dode werken doet, wordt naar zijn mening, vrij gesteld, en ziet met verachting op de tollenaar neer. Dit kan men gemakkelijk verstaan, omdat tot op deze dag, het deksel op het hart van alle Mozes discipelen ligt. En daar zij verplicht zijn om altijd door het gordijn heen te kijken, schijnt hun de duisternis, licht, en het licht, duisternis, het kwade, goed, en het goede, kwaad toe. Jes. 5: 20. Alles schijnt hun aan hun zijde van het deksel, een PRIJS te zijn en alles wat aan de andere kant is, is voor hen een NIET. Petrus zegt *dat zij van verre niet zien*. Zij kunnen geen balk in hun eigen ogen, maar wel een splinter in eens anders ogen zien, sperren hun kaken wijd open en zwelgen zelfs een kemel door. Door dit deksel keken de Samaritanen heen, toen zij hun eigen oordeel voor waar hielden en Simon de tovenaars de grote kracht Gods noemden. De Joodse Schriftgeleerden deden hetzelfde toen zij de Goddelijke Meester, Beëlzebub, en een kwaaddoener, en zichzelf *Mozes discipelen* noemden. Dit was een afdoend bewijs, dat het deksel sterk op hen lag. Zij waren wijs en verstandig in hun eigen ogen, maar hun dwaze harten, waren verduisterd. Zij kenden de dag hunner bezoeking niet en wisten ook de tekenen van de tijden niet te onderscheiden, alzo waren de verborgenheden des koninkrijks, en de dingen die tot hun vrede dienden, voor hen verborgen.

En dit is met zeer velen, die van de waarheid, in deze dagen belijdenis doen, het geval. Er wordt rust gezocht in een nauwe plichtsbetrachting, in een welvoegelijk gedrag, in wettische, halve gehoorzaamheid en in ogendienst (dat alle dode werken zijn) en men vertrouwt in plaats van op de verdiensten van Christus, en de vernieuwende werkingen van de Heilige Geest, alleen op zichzelf. Maar, ach, mijnheer, de wilde olijftak moet wilde vruchten dragen, tenzij hij in de goede olijfbom ingeënt worde. Deze tak kan leven noch vrucht voortbrengen, totdat hij in de eeuwig gezegende Olijfbom, deelgenoot van Zijn sappen en vettigheid wordt. De ziel die van de wet verlost is, en met Christus is verenigd; die onder de heerschappij van de genade zich bevindt en door de Heilige Geest van de belofte wordt bewerkt en gaande gemaakt, kan niet dor noch onvruchtbaar zijn. Door Gods getrouwheid wordt zijn loof groen gehouden en houdt hij niet op vrucht te dragen.

Dat artikel des geloofs, genaamd, de NEDERDALING TER HEL van onze Heere, heeft noch steun noch grond in het boek Gods.

De menselijke natuur, in vereniging met de Godheid stervende, moet aan elke oneindige eis, beide van de wet en van de gerechtigheid, kunnen voldoen. De menselijke natuur, van eeuwigheid (in het voornemen Gods) toebereid, en tot eeuwig heerlijkheid bestemd, en haar vereniging tot in Christus dood, met Zijn eeuwig Godheid, moet voldoende zijn, om de uitverkoren van de eeuwig verdoemenis te verlossen. En dat is ook gebeurd. Door zijn bloed, zijn wij van alle eisen van de wrekende gerechtigheid, gerechtvaardigd, en door hetzelfde zijn wij ook beide van de toorn en de eeuwig dood, vrijgekocht.

De fabelachtige gevangenis, genaamd het VAGEVUUR, steunt op de nederdaling in de hel van onze Heere, welke fabel wonderlijk op de zielen van duizenden gewerkt heeft, wier ogen door de god dezer wereld verblind zijn en voor wie het licht des evangelies, verborgen wordt gehouden.

Zijn HEILIGHEID, de paus, heeft dit vagevuur van een sleutel voorzien. Die vogelverschrikker, heeft menig gierigaard zijn kast doen openen als het op sterven aankwam. Hij houdt het talloos aantal van mishandelaars, steeds aan de gang, om de onveranderlijke besluiten Gods te veranderen Zijn onveranderlijke raad, in te trekken - de onbewegelijke en grote klove, weg te doen - en de onveranderlijke staat van de dood om te keren. Dit ijdele werk, is echter niet ijdel geweest, want hopen geld zijn gegeven en aangenomen om een toelating UIT of een doorgang DOOR het VAGEVUUR te verkrijgen, hetgeen geen kleine winst aan dergelijke tovenaars heeft opgebracht.

Door HEL, of SCHEOL, wordt in de heilige Schrift, dikwijls het graf verstaan, zoals in Gen. 37: 35 en 42: 38, evenals in de meeste plaatsen, waar het eenvoudig en op zichzelf staande wordt uitgedrukt. Maar waar er de plaats en de staat van de verdoemden door aangeduid wordt, wordt er dikwijls een woord bijgevoegd, om het goed te kunnen onderscheiden. Zo leest men, bijvoorbeeld: "Hare genoden zijn in de DIEPTE, van de hel," Spr. 9: 18. „De hel en het VERDERF, zijn voor de ogen des Heeren." Spreuk. 15:11. „Mijn toorn zal branden tot in de ONDERSTE HEL, "zij is DIEPER dan de hel", wat zoudt gij dan weten? Job 11: 8. "De hel is naakt voor Hem, en het VERDERF is niet voor Hem verborgen." „ Hel, waar is uw overwinning?" „ Zal strafbaar zijn door het HELSE VUUR." Matth. 5: 22. "Lichaam en ziel VERDERVEN in de hel," Luk. 12: 5. „Hoe zult u de helse VERDOEMENIS ontvlieden?" Matth. 23: 33.

In al deze gedeelten van de Schrift, wordt de plaats van de verdoemden duidelijk beschreven, maar waar het woord, HEL, op Christus wordt toegepast, wordt het GRAF en niet de bodemloze put, bedoeld, zoals uit Ps. 16: 10 en Hand. 2: 27, blijkt.

„Gij zult mijn ziel in de hel niet verlaten enz. Kan daarop tegengeworpen worden, want, daar wordt van de ZIEL en niet van het LICHAAM, gesproken. Maar daarop antwoord ik, dat door het woord ZIEL, dikwijls de gehele menselijke natuur bedoeld wordt. Als er gezegd wordt dat „Hij Zijn ziel tot een schuldoffer zal stellen," dat Hij om de arbeid van Zijn ziel, zaad zal zien," en „dat Hij Zijn ziel uitgestort heeft in de dood," Jes. 43: 10, 11 en 12, hebben deze uitdrukkingen betrekking op zijn gehele mensheid, want het lichaam, moet, noch kan van de offerande gescheiden of uitgesloten worden. Dat lichaam wordt "een onbevlekt Lam," genoemd en door het bloed van dat Lam, wordt er gezegd, is de gemeente verlost en gekocht. Wanneer er van Abraham gezegd wordt, dat hij al de ZIELEN die hij in Haran gewonnen had, Gen. 12: 5, met zich nam, worden er niet alleen ZIELEN, maar gehele PERSONEN, bedoeld.

Somtijds wordt de ZIEL genoemd, als alleen het lichaam bedoeld wordt, zoals in Ps. 49: 15. „Maar God, zal mijn ziel van het geweld des grafs verlossen, want Hij zal mij aannemen." En wederom, „ Want uw goedertierenheid is groot over mij, en Gij hebt mijn ziele uit het onderste des grafs, uitgerukt." Ps. 86: 13.

Hieruit blijkt nu duidelijk, dat wanneer er gezegd wordt: Gij zult mijn ziel in de hel niet verlaten," dat er van de gehele menselijke natuur in vereniging met de Godheid gesproken wordt, hetgeen door het laatste deel van de tekst verklaard wordt,, door te zeggen: "En Uw Heilige niet overgegeven om verderving te zien."

Als men nu tegenwerpt dat de ziel van Christus, alleen zonder het lichaam en niets anders bedoeld wordt, laat dan zulke tegenwerpers ons eens uitleggen, in welke zin het lichaam in het afgetrokken beschouwd, dat Heilige genoemd wordt, daar Adams lichaam, toen hij nog in onschuld leefde, een waar beeld van het lichaam van Christus was. Alzo zien wij dat het lichaam niet meer dan de helft, ja, het zwakste, laagste en minste gedeelte van de mensheid is, dat zijn oorsprong uit de aarde heeft; maar de ziel, haren oorsprong uit God heeft. De aarde is de moeder van het lichaam, maar God is de Vader van de geesten.

Hieruit is het duidelijk, dat de ZIEL, in die tekst, de gehele Christus insluit, hetgeen de uitdrukking, HEILIGE, genoeg te kennen geeft, welke nooit in de hel was, noch in de staat des doods gelaten werd. Door Hem toch, is de dood te niet gedaan. Hij, die het geweld des doods

had, namelijk de duivel, is door Hem overwonnen. Hij is de Heere, beide van leven en dood, en draagt er de sleutelen van, welke sleutelen niet uit de hel gehaald, maar door God de Vader, op Hem gelegd zijn. „Mij is gegeven alle macht, in hemel en op aarde. Ik heb de sleutel van de hel en des doods.” Van de hel als Rechter van engelen en mensen, en des doods, als de Opstanding en het leven. De verdoemde geesten in de hel, en het stof in het graf, zullen Zijn stem horen en uitgaan.

U doet mij ook weten, dat u in tweeërlei opzicht een vreemdeling bent. Als u een vreemdeling bent uit een ver land, zo veel te beter, dan hebt u geen de minste kennis met iemand die u zoekt te misleiden. En bent u een vreemdeling in de beste zin dan bent u van Boven geboren, een inboorling van het hemels Jeruzalem en een vreemdeling in een vreemd land. En indien u deel hebt aan de genade (ten opzichte van God en Christus) bent u wel bekend, en (in die zin) geen vreemdeling meer. Maar een “medeburger van de heiligen, en een huisgenoot Gods.” Als het goede werk Gods in u begonnen is, houdt u dan dicht aan Hem, en zoek maar niet veel kennismaking. De formalist zal uw ijver verslappen: de wettische zal u boeien en kluisteren; de dwaalzieke zal uw oordeel beroeren en overbluffen; de verwaande huichelaar zal u verharderen, en u uzelf goddeloos doen verheffen; de afwijker zal u uw geluk benijden, en u onrechtvaardig slaan, terwijl hij die veel gaven heeft, (en verstoken is van de genade) uw hoogmoed zal voeden, en u op zal blazen.

In deze korte verhandeling, kunt u mijn waarde vriend, iets zien van de werkelijkheid, de waarheid en de uitwerkselen van de leer van de verkiezing, die zo zeer veracht wordt. U belijdt dat God u verlost heeft van dan het farizeesch verstand om te geloven, dat de gelovige onder de wet is als een regel des levens, en ook dat u al dat vruchteloze speelgoed van de ogendienaar en de dienstknecht, aan een kant hebt gedaan. Daarom twijfel ik er niet aan of uw ziel is nederiger, uw consciëntie meer teder en uw vruchtbaarheid tot ere van Gods genade, door het ongeveinsd geloof; ja het is veel groter dan ooit tevoren.

U bent ook overtuigd, van de dwaling dat de Heere in de hel zou zijn afgedaald, en bent verlicht geworden om te zien, beide in het Oude- en Nieuwe Testament, dat de Heere in het vlees gekomen is, en dat u daarin uzelf mag verblijden. U ziet ook hierbij een man die jaren lang onder dezelfde bediening gezeten heeft, en geen vreemdeling gelijk gij, maar een Engelsman is, en die tot nog toe al het bedrog vast houdt, waarvan Gods genade u heeft vrij gemaakt. Zo leidt ons de Geest in alle waarheid, terwijl de andere een gebit in zijn kaken heeft, om hem te doen dwalen. De eerste zijn de laatsten en de laatsten zijn de eerste. Hij plaatst zich op de hoogste zetel en neemt toch de laagste plaats in, terwijl de nederige en leerzame ziel geboden wordt in tegenwoordigheid van de vorst, hoger op te gaan. De talenten worden de genadeloze ontnomen, en gegeven aan hen, die genade bezitten, en die overvloediger hebben; terwijl de ledige belijder, van hetgeen dat hij had, beroofd wordt, en naakt loopt, in zover dat de eenvoudige, die hem vroeger bewonderde, zijn schande ziet. Terwijl de een op de rots bouwt en beide de grondlegger en het fundament zegent, maakt de andere die „tot een steen des aanstoots en een rots van de ergernis.” De bloeiende belijder of groene boom, droogt op en de dorre boom wordt bloeiende gemaakt. De een draagt trossen, waarin een zegen is, een ander brengt druiven voort, met gal en alsem, en dat beide onder het schijnsel van dezelfde zon. Maar zo is het, en zo zal het zijn tot de oogst. Judas moest ontdekt en uitgedreven worden, opdat Matthias hem mocht opvolgen. Vasthi moest worden afgezet, opdat Esther, (die beter was dan zij) zou verhoogd worden. Haman, werd op eigen kosten gehangen, opdat Mordechai van de poort naar de schatkamer, en van de zak tot het koninklijk kleed, zou geleid worden.

Mr. Loud, wordt in de sterkte des Satans gehouden, terwijl Fixsen die in de gevangenis zat, er uit moet komen om zichzelf te vertonen. Zo moet het gaan met hen, “tot wier ere de Koning een welbehagen heeft.”

Ik dank God voor iedere huichelaar die openbaar gemaakt wordt, en ik dank Hem voor iedere ziel in welker consciëntie Hij mij openbaar maakt. Een leraar wordt zowel gezonden om uit te roeien als om te planten; om neer te werpen, zoowel als op te bouwen. En daar God mij gebruikt om het snode van het kostelijke te scheiden en het koren van het kaf te zuiveren, zal ik, als Gods mond, zijn. „Wie is tot deze dingen bekwaam?” „Onze bekwaamheid is uit God.”

En waar zullen wij deze zaken opgelost krijgen? Niet, in de vrije wil. Mr. Loud, wil groot zijn, en u klein; hij wijs en u dwaas, opdat gij wijs moogt worden; hij, zoekt de ere van mensen, gij de ere Gods; hij wenst te verstrooien en te verdelen en gij, samen te verenigen en te vergaderen; hij haat het licht en schuwt het, en u komt tot hetzelfde; hij lastert mij omdat ik de waarheid spreek, terwijl de waarheid u vrij maakt; hij is en wil teleurgesteld worden, en u wilt vinden en vindt wat u nooit verwacht had. Zo is het dan, “niet desgenen die wil, noch desgenen die loopt, maar Gods, Die barmhartig is, dien Hij wil barmhartig zijn en die verhardt, dien Hij verharderen wil.”

Hier zijn wij verplicht alle dingen op hun rechte grondslag te plaatsen. Schrijf ze toe aan, vestig ze op en laat ze over aan de absolute, soevereine, en onnaspeurlijke wille Gods, die met het Zijne doet, wat Hij wil. Te geloven in, nederig te erkennen, en zich te onderwerpen aan de soevereine en goede wil van God in Christus Jezus, is de hoogste daad van de gehoorzaamheid van een heilige. Maar hij, die er tegen spreekt, tegen twist en de geopenbaarde wil van God wederstaat, en daartegen goddeloos redekavel, doet het werk van een duivel en van een opstandeling.

Maar God heeft ons gewillig gemaakt op de dag van Zijn heirkraft, en Christus “heeft gaven genomen, om uit te delen aan de wederhorigen, opdat de Heere God eeuwig onder hen wonen mocht.”

De Heere Jezus Christus, zij uw Profeet, uw Priester, uw Koning en uw enige Bestuurder. Dan zult u gezegend zijn en het zal u wel gaan.

Genade en vrede zij met u!

Voor eeuwig, de uwe,

William Huntington S. S.